

DEBRECENI EGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCS

***KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI
KONFERENCIA***

REZÜMÉ KÖTET

Debrecen, 2016. november 16.

A konferencia fővédnöke:

Dr. Petó Károly
dékán

Szerkesztette:

Dr. Szöllősi László
Tóth-Kurmai Viktória
Dr. Dajnoki Krisztina

Borítóterv:

Bács Bence András

A KONFERENCIA PROGRAMJA

- 7.30 ZÁRT ÜLÉS** (TVK épület tanácsterem)
Tájékoztató a bíráló bizottságok elnökei és titkárai részére
- 8.00 MEGNYITÓ** (TVK épület, 104. előadó)
Dr. Pető Károly dékán
Harsányi István-díj átadás
Dr. Szintay István, a Manager Képzés Alapítvány kuratóriumi tagja
- 8.20 SZÜNET**
- 8.30 – 12.10 TAGOZATI ÜLÉSEK**
- 12.30 EBÉD** (Kazánház)
A diákkörös hallgatók, a konzulensek, a bíráló bizottsági tagok és a meghívott vendégek számára.
A DE GTK Hallgatói Önkormányzat támogatásával.
- 14.00 ZÁRT ÜLÉS** (TVK épület tanácsterem)
A bíráló bizottságok elnökei és titkárai részvételével
- 14.00 IHRIG KÁROLY SZAKKOLLÉGIUM TAGOZAT**
(TVK épület 104. előadó)
- 16.00 EREDMÉNYHIRDETÉS ÉS A KONFERENCIA ZÁRÁSA**
(TVK épület 104. előadó)
levezető elnök: *Dr. Dajnoki Krisztina* kari TDT elnök
díjakat átadja: *Dr. Pető Károly* dékán
zárszó: *Prof. Dr. Popp József* tudományos dékán-helyettes

INFORMATIKA TAGOZAT
(TVK 109. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Prof. Dr. Herdon Miklós**, egyetemi tanár
Társelnök: **Dr. Keczei Csaba**, ügyvezető (CTS Kft.)
Titkár: **Tobak Júlia**, PhD hallgató
Tagok: **Dr. Bakó Mária**, adjunktus
Nagyné dr. Polyák Iona, egyetemi docens
Dr. Péntek Ádám, adjunktus

Előadók:

08:30 Dani Odett

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

Kapcsolathálózat-elemzés a családi gazdálkodásokról szóló publikációk alapján

Konzulens: Dr. Lengyel Péter, adjunktus

08:50 Erdei Edina

Gazdaságinformatikus MSc II. évfolyam

Értékesítési adatok klaszteranalízise és előrejelzések készítése SAP HANA platformon

Konzulens: Dr. Oláh Judit, egyetemi docens

09:10 Katona Bence Zsolt

Informatikus és szakigazgatási agrármérnöki BSc IV. évfolyam

„GTK-APP” mobil alkalmazás fejlesztése Androidra

Konzulens: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

09:30 Kovács Tamás

Szakigazgatás-szervező és informatikus agrármérnöki MSc II. évfolyam

Online farmszimulációs alkalmazás fejlesztése, avagy a játékosítás lehetősége a felsőoktatásban

Konzulens: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

09:50 Thuri József Sándor

Szakigazgatás-szervező és informatikus agrármérnöki MSc II. évfolyam

Mérési adatok feldolgozásának támogatása web alapú alkalmazással

Konzulens: Dr. Várallyai László, egyetemi docens

10:10 **Tóth Mihály**

Szakigazgatás-szervező és informatikus agrármérnöki MSc II. évfolyam

Gazdálkodást támogató adatgyűjtő rendszer fejlesztése és alkalmazási lehetőségei

Konzulens: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

10:30 **Török Éva**

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

Hálózatelemzés a borászatban: Szerzői kapcsolatok a gyöngyöző borokkal foglalkozó publikációkban

Konzulens: Dr. Lengyel Péter, adjunktus

KERESKEDELEM-MARKETING TAGOZAT

(TVK 010. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Prof. Dr. Popp József**, egyetemi tanár
Társelnök: **Kertész Balázs**, kutatási és innovációs igazgató (Szinapszis Kft.)
Titkár: **Szűcs Imre**, PhD hallgató
Tagok: **Árváné dr. Ványi Georgina**, adjunktus
Dr. Kontor Enikő, adjunktus
Dr. Kovács Sándor, egyetemi docens
Dr. Szakál Zoltán, egyetemi docens (Miskolci Egyetem)
Dr. Vincze Szilvia, egyetemi docens

Előadók:

08:30 Barna Fédra

Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam

Az egészség- és a környezettudatosság megjelenése a fenntartható élelmiszer-fogyasztásban

Konzulens: Dr. Szakály Zoltán, egyetemi tanár

08:50 Dara Lilla Csenge

Kereskedelem és marketing BA IV. évfolyam

A marketing szerepe a lokális élsportban

Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő

09:10 Erdős Menta Bernadett

Turizmus-vendéglátás BA IV. évfolyam

Speciális étrendűek fogyasztói magatartásának vizsgálata a vendéglátásban

Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő

09:30 Kesjár Szilvia

Vállalkozásfejlesztés MSc I. évfolyam

Kolbászfogyasztási szokások vizsgálata Magyarországon

Konzulens: Dr. Soós Mihály, tanársegéd

09:50 Lovas Fruzsina

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

Tejtermelés és feldolgozás vidékfejlesztési vonatkozású Nádudvar példáján keresztül

Konzulensek: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár

Kissné Nagy Csilla, PhD hallgató

- 10:10 **Molnár Dominika Ditta**
Turizmus-vendéglátás BA III. évfolyam
A funkcionális élelmiszerek fogyasztói megítélése az Észak-alföldi régióban
Konzulens: Dr. Polereczki Zsolt, adjunktus
- 10:30 **Molnár Zoltán**
Kereskedelem és marketing BA IV. évfolyam
Online fogyasztói magatartás jellemzői Európában
Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő
- 10:50 **Nagy Richárd**
Gazdasági agrármérnöki MSc II. évfolyam
Egy alternatív fehérjeforrás értékelése: a rovarfogyasztás kihívásai és lehetőségei
Konzulens: Dr. Balogh Péter, egyetemi docens
- 11:10 **Pelsőczy Máté**
Kereskedelem és marketing BA IV. évfolyam
A mobilfizetés és az érintés nélküli fizetési technológiák vizsgálata
Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő
- 11:30 **Pethe Anikó**
Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam
Online hirdetési lehetőségek az élelmiszeriparban
Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő
- 11:50 **Pintye Alexandra**
Vezetés és szervezés MA II. évfolyam
Egyetemisták pénzügyi kultúrája – Elég az egyetemen elkezdni a fejlesztést?
Konzulens: Dr. Kiss Marietta, adjunktus

MENEDZSMENT TAGOZAT
(TVK Tanácssterem)

Bíráló Bizottság:

- Elnök: **Prof. Dr. Berde Csaba**, egyetemi tanár
Társelnök: **Máté-Tóth Nóra**, SVS Projekt Menedzsment csoportvezető
(Coloplast Hungary Kft.)
Titkár: **Héder Mária**, PhD hallgató
Tagok: **Barizsné dr. Hadházi Edit**, adjunktus
Dr. Juhász Csilla, egyetemi docens
Kósáné dr. Bilanics Ágnes, főiskolai docens (Nyíregyházi Egyetem)
Dr. Rátonyi-Odor Kinga, adjunktus
Dr. Szabados György Norbert, egyetemi docens

Előadók:

08:30 Benke Gréta

Számvitel MA II. évfolyam

Szándék és valóság – Egy attitűdvizsgálat eredményei a magyar és lengyel rejtett gazdaságról

Konzulens: Dr. Karcagi-Kováts Andrea, adjunktus

08:50 Boros József

Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam

Hallgatói önértékelés vizsgálata a Debreceni Egyetem különböző karai között

Konzulens: Dr. Kun András István, egyetemi docens

09:10 Hanesz Júlia

Nemzetközi gazdálkodási BA III. évfolyam

Végzettség és jövedelem kapcsolatának vizsgálata a visegrádi országokban

Konzulens: Dr. Kun András István, egyetemi docens

09:30 Kovács Gabriella

Vezetés és szervezés MA II. évfolyam

Egy katolikus általános iskola szervezeti kultúrájának elemzése

Konzulens: Dr. Ujhelyi Mária, egyetemi docens

09:50 Pöstényi Ágota

Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam

Munkahelyi motiváció vizsgálata a munka jellemzői modell alkalmazásával

Konzulens: Dr. Ujhelyi Mária, egyetemi docens

- 10:10 **Strack Renáta Ágnes**
Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam
Az X és az Y generáció munkavállalása és versenyképessége
Konzulens: Dr. Kőmíves Péter Miklós, PhD hallgató
- 10:30 **Szakács Attila Péter**
Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam
A motiváció vizsgálata az értékesítési szegmensben
Konzulens: Dr. Kiss Zsuzsanna, adjunktus
- 10:50 **Szondi Réka**
Emberi erőforrás tanácsadó MA II. évfolyam
Gyakornoki program egy magyar tulajdonban lévő nagyvállalatnál
Konzulens: Dr. Gergely Éva, adjunktus
- 11:10 **Varga Tamás**
Sportszervező BA III. évfolyam
Vízilabda sportágat népszerűsítő rendezvények szervezési tapasztalatai Debrecenben
Konzulens: Dr. Bácsné Dr. Bába Éva, egyetemi docens
- 11:30 **Vass Judit Réka**
Vezetés és szervezés MA II. évfolyam
A báránybőr-hatás vizsgálata a Diplomás Pályakövető Rendszer 2014-es adatbázisában
Konzulens: Dr. Kun András István, egyetemi docens
- 11:50 **Vathy Veronika**
Gazdasági agrármérnöki MSc II. évfolyam
Tehetséggondozás a felsőoktatásban
Konzulens: Dr. Nagy Adrián Szilárd, egyetemi docens

PÉNZÜGY-SZÁMVITEL TAGOZAT
(TVK 013. előadó)

Bíráló Bizottság:

- Elnök: **Prof. Dr. Bács Zoltán**, egyetemi tanár
Társelnök: **Kardos Róza**, gazdasági igazgató (Tranzit-Ker Zrt.)
Titkár: **Sütő Dávid**, PhD hallgató
Tagok: **Deák Gábor**, ügyvezető, okleveles könyvvizsgáló
(Forgatókönyv Kft.)
Dr. Czeglédi Pál, egyetemi docens
Dr. Darabos Éva, egyetemi docens
Dr. Fenyves Veronika, egyetemi docens
Dr. Tóth Kornél, adjunktus

Előadók:

08:30 Biró Flóra Panna

Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás MA II. évfolyam

***A jó kormányzás hatása a közvetlen külföldi
tőkebefektetésekre Latin-Amerikában***

Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens

Márkus Ádám, PhD hallgató

08:50 Gergely Andrea

Gazdálkodási és menedzsment BA III. évfolyam

***A magyarországi vezető élelmiszeripari társaságok pénzügyi
helyzetének jellemzése 2010-2015 időszakban***

Konzulens: Dr. Rózsa Andrea, adjunktus

09:10 Hamad Mirjam – Szekeres Alexandra

Számvitel MA I. évfolyam

***A USGAAP szerinti számviteli rendszerben alkalmazott
vállalatértékelési modell bemutatása***

Konzulensek: Dr. Tarnóczi Tibor, egyetemi docens

Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó, egyetemi docens

09:30 Hinek Enikő

Nemzetközi gazdálkodási BA IV. évfolyam

***Állami intézkedések és azok hatásai a devizahitel-válságban
lévő fogyasztókra***

Konzulens: Szabó Andrea, tanársegéd

- 09:50 **Koroknay Zsuzsa**
Sportszervező BA III. évfolyam
*A Ferencvárosi Torna Club labdarúgó szakosztályát
működtető gazdasági társaság sport és gazdasági
eredményességének vizsgálata*
Konzulens: Dr. Bácsné Dr. Bába Éva, egyetemi docens
- 10:10 **Kovács Emese**
Számvitel MA II. évfolyam
Mérlegkészítés a US GAAP és az IFRS rendszerében
Konzulensek: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó, egyetemi docens
Dr. Csajbók Ildikó, főkönyvelő, NI Hungary Kft.
- 10:30 **Szarvas Nikolett**
Nemzetközi gazdálkodási BA III. évfolyam
*Intellektuális tőke hatékonysága, mint meghatározó
innovációs tényező - a legsikeresebb magyar IT vállalatok
elemzése*
Konzulens: Dr. Rózsa Andrea, adjunktus
- 10:50 **Szücs Beáta**
Számvitel MA II. évfolyam
A kockázati tőke hatásvizsgálata
Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, adjunktus
- 11:10 **Varga Alexandra**
Pénzügy és számvitel BA III. évfolyam
*A pénzügyi eszközök elszámolásának változása az IFRS 9
hatására*
Konzulens: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó, egyetemi docens

TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS TAGOZAT
(TVK 012. előadó)

Bíráló Bizottság:

- Elnök: **Dr. Könyves Erika**, egyetemi docens
Társelnök: **Dr. Müller Anetta**, főiskolai tanár (Eszterházy Károly Egyetem)
Titkár: **Molnár Szilvia**, PhD hallgató
Tagok: **Dr. Koch Krisztina**, adjunktus
Sárvári Zsolt, turizmus szaktanár
Dr. Vargáné dr. Csobán Katalin, adjunktus

Előadók:

08:30 Birtalan Boglárka

Turizmus-vendéglátás BA IV. évfolyam

*Eseménymarketing szerepe a bormarketingben. A magyar borágazat és annak marketing szempontú értékelése a Hotel Platán **** borvacsoráinak bemutatásán keresztül*

Konzulens: Bakosné Kiss Virág, ügyvivő-szakértő

08:50 Kelemen Sándor

Vállalkozásfejlesztés MSc II. évfolyam

Szolgáltatás folyamatmenedzsment a blueprint modell alapján

Konzulensek: Fehér András, ügyvivő-szakértő

Dr. Nagy Lajos, adjunktus

09:10 Kigyós Janka Judit

Turizmus-vendéglátás BA III. évfolyam

A földrajzi elhelyezkedés hatása a vendéglátás sikerességére

Konzulens: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

09:30 Lakatos Livia

Turizmus-vendéglátás BA IV. évfolyam

A fogyatékossgal élő gyermeket nevelő családok utazási szokásainak, szállodai tapasztalatainak és a szállodák akadálymentességének vizsgálata Hajdú-Bihar megyében

Konzulens: Kozmáné Csirmaz Éva, ügyvivő-szakértő

09:50 Schmidt Edina

Turizmus-vendéglátás BA IV. évfolyam

Tokaj turizmusának fejlesztési lehetőségei a városmarketing bemutatásán keresztül

Konzulens: Bakosné Kiss Virág, ügyvivő-szakértő

10:10 **Vékony Györgyi**

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

Geocaching, az alternatív turizmus sajátos formája

Konzulens: Godáné Dr. Sörös Anett, adjunktus

VÁLLALATGAZDASÁGTAN TAGOZAT
(TVK 104. előadó)

Bíráló Bizottság:

- Elnök: **Dr. Felföldi János**, egyetemi docens
Társelnök: **Dékán Tamás**, gazdasági igazgató (Debreceni Sportcentrum Kft.)
Titkár: **Karnai Laura**, PhD hallgató
Tagok: **Dr. Kovács István**, adjunktus
Dr. Kovács Krisztián, tanársegéd
Kozmáné Petrilla Gréta, gazdasági tanár (Nyíregyházi Egyetem)
Dr. Madai Hajnalka, adjunktus
Dr. Nagy László, tudományos munkatárs (Agrárgazdasági Kutató Intézet)
Dr. Németh Szilvia, tudományos munkatárs (Agrárgazdasági Kutató Intézet)
Dr. Pakurár Miklós, egyetemi docens

Előadók:

08:30 Budai Kristóf

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

Intenzív és szuperintenzív almaültetvények összehasonlító üzemgazdasági elemzése

Konzulens: Tóth-Kurmai Viktória, ügyvivő-szakértő

08:50 Csontos Judit

Nemzetközi gazdálkodási BA III. évfolyam

A Dispomedicor Zrt. gazdasági tevékenységének elemzése

Konzulens: Dr. Vida Viktória, adjunktus

09:10 Dorogi Dóra Anikó

Gazdasági agrármérnöki MSc II. évfolyam

A hajatott paradicsomtermesztés gazdasági elemzése, különös tekintettel a termelés intenzitására

Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, egyetemi docens

09:30 Erdős Adél Dorottyá

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

A homoktövis termesztésének és feldolgozásának gazdasági elemzése az intenzitás függvényében

Konzulens: Dr. Szöllősi László, egyetemi docens

- 09:50 **Kis Tímea**
Gazdasági agrármérnöki MSc II. évfolyam
Egy tejlő juhászat gazdasági elemzése és jövedelemnövelő lehetőségeinek vizsgálata
Konzulens: Dr. Bittner Beáta, adjunktus
- 10:10 **Lilik Tímea**
Számvitel MA II. évfolyam
Franchise működése hazánkban, érdemes-e Update1 üzlet nyitására fektetni
Konzulens: Dr. Nagy Adrián Szilárd, egyetemi docens
- 10:30 **Nagy Orsolya Bernadett**
Logisztikai menedzsment MA II. évfolyam
A Rail Cargo Hungaria Zrt. áru fuvarozási folyamatainak változása a vasúti liberalizációt követően
Konzulens: Dr. Nagy Lajos, adjunktus
- 10:50 **Pál Dorina**
Pénzügy és számvitel BA IV. évfolyam
Különböző talajművelési rendszerek beruházás-gazdaságossági értékelése
Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, adjunktus
- 11:10 **Pelyvás Renáta**
Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam
A Csokonai Söröző és Étterem stratégiai terve
Konzulens: Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár
- 11:30 **Pusztai László Péter**
Logisztikai menedzsment MA II. évfolyam
Készlettervezés a Fiorex Kft-nél előrejelzési modellek felhasználásával
Konzulens: Dr. Oláh Judit, egyetemi docens
- 11:50 **Tóth Anett**
Nemzetközi gazdálkodási BA IV. évfolyam
Rollgo Kft. üzleti terve
Konzulens: Dr. Vida Viktória, adjunktus

VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS REGIONÁLIS GAZDASÁGTAN
TAGOZAT
(TVK 110. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Pető Károly**, egyetemi docens
Társelnök: **Dr. Hajas Pál**, elnök, az EU Vidékfejlesztési Közgyűlés tagja
(Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület)
Titkár: **Ladányi Krisztina**, PhD hallgató
Tagok: **Dr. Gályász József**, egyetemi docens
Dr. Harangi-Rákos Mónika, adjunktus
Dr. Szabó Bernadett, egyetemi docens

Előadók:

08:30 Hardi Dóra

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

Jéke erőforrásaira épülő jövőjének vizsgálata

Konzulens: Katonáné Dr. Kovács Judit, adjunktus

08:50 Kádár Szilárd

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

Az extenzív húsmarha tenyésztés környezeti hatásai

Konzulens: Dr. Dombi Mihály, adjunktus

09:10 Kaszás Bettina

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

A szaktanácsadás jelentősége a vidékfejlesztésben adott vállalkozás példáján keresztül

Konzulensek: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár

Kissné Nagy Csilla, PhD hallgató

09:30 Krajnyák Emma

Vidékfejlesztési agrármérnöki MSc II. évfolyam

A települési fejlettség alakulása Harsányban

Konzulens: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár

09:50 Németh Ketrin

Nemzetközi gazdálkodási BA IV. évfolyam

Kanada és az Amerikai Egyesült Államok gazdasági kapcsolata

Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens

10:10 **Rohály Noémi**

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

A fenntartható helyi gazdaságfejlesztés Gönc településen

Konzulens: Kissné Nagy Csilla, PhD hallgató

10:30 **Uzonyi Antal**

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV. évfolyam

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások értékelése

Hajdúböszörményben

Konzulens: Dr. Horváth Péter, adjunktus

IHRIG KÁROLY SZAKKOLLÉGIUM TAGOZAT
(TVK 104. előadó)

Moderátor: **Tóth-Kurmai Viktória** ügyvivő-szakértő, TDT Kortárssegítő
Program koordinátor

Előadók:

- 14:00 **dr. Kőmíves Péter Miklós**
megválasztott elnök, Doktoranduszok Országos Szövetsége
Válaszúton – Dilemmák a diploma megszerzése után
- 14:30 **Kovács Éva**
Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola, PhD hallgató,
I. évfolyam
*A gazdálkodási formák fenntarthatósága Jász-Nagykun-
Szolnok megyében*
Témavezető: Dr. Pető Károly, egyetemi docens
- 14:50 **Kovács Bence**
Vállalkozásfejlesztés MSc, II. évfolyam
*A hazai élelmiszeripari kis- és közepes vállalkozások
piacorientációjának vizsgálata*
Konzulens: Prof. Dr. Szakály Zoltán, egyetemi tanár
- 15:10 **Szalacsi Norbert**
Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc III. évfolyam
*A csemegekukorica-termesztés konvencionális és organikus
termesztéstechnológiájának gazdasági összehasonlítása*
Konzulens: Kicska Tibor, PhD hallgató

TDK PÁLYAMUNKÁK ÖSSZEFOGLALÓI

AZ EGÉSZSÉGES- ÉS A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG MEGJELENÉSE A FENNTARTHATÓ ÉLELMISZER-FOGYASZTÁSBAN

Szerző: Barna Fédra, BA IV. évfolyam

Konzulens: Dr. Szakály Zoltán, egyetemi tanár

A fenntartható étel- és ital-fogyasztás elérése érdekében a tudatos fogyasztás kialakítása kulcsfontosságú tényező. Ezért a tanulmányban céltudatosan bemutatom, hogy milyen mértékben jelenik meg a fogyasztók étel- és ital-fogyasztásában az egészség- és környezettudatosság, valamint a fenntarthatóság, mint értékdimenzió.

A célkitűzések megvalósítása érdekében országos kérdőíves felmérést készítettem 627 magyar fogyasztó körében. A kérdőív több kérdéscsoportot tartalmaz, ezek kitérnek a fogyasztási és a vásárlási szokásokra, valamint az egészség- és környezettudatosságra. A válaszokat nem és kor szerinti reprezentativitás érdekében súlyozással korrigáltam és leíró statisztikai módszerekkel elemeztem azokat. A fenntartható és az egészséges étel- és ital-fogyasztás kapcsolatát faktor- és klaszteranalízis alkalmazásával elemeztem.

Az eredmények megmutatják, hogy a fenntartható étel- és ital-fogyasztás eléréséhez szükséges fokozott zöldségfogyasztás, és a mérsékelt húsfogyasztás a nők körében jelenik meg. A fogyasztók körében még nem figyelhető meg kiemelkedően az egészségtudatosság, azonban már jelentős a zsír- és sószegény étrendet kipróbálók és folyamatosan alkalmazók aránya, valamint a sportolás mértéke.

A fenntartható étel- és ital-fogyasztással kapcsolatban két faktor jelenik meg, az egészségtudatosság, valamint a környezettudatosság. Az egészségtudatosságra vonatkozó állítások a kiegyensúlyozott, egészséges táplálkozás, megfelelő mennyiségű tápanyagbevitel, energiában csökkentett, egészségvédő hatással rendelkező élelmiszerek keresése. A környezettudatosság a magyar származást igazoló védjegyek, a magyar élelmiszerek, a Hungarikum típusú, helyben előállított termékek keresésében figyelhető meg.

A klaszteranalízis alkalmával 5 csoportot kaptunk, ahol a „Fenntartható módon táplálkozók” 24,56%, az „Egészségtudatosan táplálkozók” 18,46%, a „Környezettudatosan táplálkozók” 13,54%, illetve a „Nem fenntartható módon táplálkozók” 43,44%. Utóbbit további 2 csoportra lehet osztani, azokra, akiknél negatív a tudatosság mértéke: az „Ellenállók” (16,9%), illetve azokra, akik nem vesznek figyelembe semmilyen szempontot a vásárlásnál, a „Közömbösek” (26,6%).

SZÁNDÉK ÉS VALÓSÁG – EGY ATTITŰDVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI A MAGYAR ÉS LENGYEL REJTETT GAZDASÁGRÓL

Szerző: Benke Gréta, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Karcagi-Kováts Andrea, adjunktus

A rejtett gazdaság elleni fellépés, méretének csökkentése és terjedésének megállítása napjaink egyik fontos gazdaságpolitikai célkitűzése. A küzdelem ellene nem csak azért nehéz, mert szándékoltan vagy akaratlanul rejtve van a hatóságok és hivatalok előtt, hanem azért is, mert társadalmunk jelentős része, ha nem is úgy tekint a rejtett tevékenységekre, mint elfogadott és követendő példára, de tudatukban jelen van, mint lehetséges és elnézhető magatartásforma.

Kutatásom során a lengyel és magyar emberek véleményét térképeztem fel a rejtett gazdaságról. Céloom az volt, hogy egy attitűdvizsgálat keretein belül fényt derítsek arra, hogy milyen az emberek rejtett gazdasággal kapcsolatos általános beállítódása, tisztában vannak-e a fogalom jelentésével, tudják-e, hogy melyek azok a tevékenységek, amelyek idetartoznak és tisztában vannak-e azok társadalmi és gazdasági hatásaival. A felmérés során vizsgáltam azt is, hogy az állampolgárok mennyire hajlandók részt venni ilyen jellegű tevékenységekben, milyen mértékben és módon teszik azt, miként vélekednek erről és mit gondolnak a rejtett gazdaságban tevékenykedőkről.

A céloom megvalósításához egy kérdőíves felmérést végeztem a lengyel és magyar emberek körében. Kutatásomban elemeztem és összehasonlítottam a 803 lengyel és a 2053 magyar lakos válaszait, valamint készítettem egy kompozit mutatót, amibe azon kérdésekre adott válaszok értékeit sűrítettem, amelyek a rejtett gazdasághoz való erkölcsi viszonyulásukat méri.

Az eredmények alapján megállítható, hogy a lengyel és magyar emberek nagy része ismeri a rejtett tevékenységek többségét, azonban a jelenség megítélése meglehetősen eltérő egyénenként és bizonytalanságot mutat mind a két ország esetében. A válaszokból – nemzetiségtől függetlenül – azt a következtetést lehet levonni, hogy az emberi szándék és a valóság eltér egymástól abban az értelemben, hogy a megkérdezettek fontosnak tartják a törvénykövető magatartást, ugyanakkor különböző tevékenységeikkel sokszor maguk is a rejtett gazdaság szereplői.

A JÓ KORMÁNYZÁS HATÁSA A KÖZVETLEN KÜLFÖLDI TŐKEBEFEKTETÉSEKRE LATIN-AMERIKÁBAN

Szerző: Biró Flóra Panna, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens
Márkus Ádám, PhD hallgató

Dolgozatomban a jó kormányzást mérő mutatók külföldi közvetlen tőkebefektetésekre gyakorolt hatását tanulmányoztam latin-amerikai országok példáján keresztül. A fellelhető szakirodalom szerint a kapcsolat alapvetően pozitív, tehát a jó kormányzás vonzó tényező. Latin-Amerika és egyéb fejlődő országok vizsgálatánál viszont nem egyértelmű a kapcsolat, ellentmondásos eredményeket tapasztalnak a kutatók. A tanulmányban pozitív kapcsolatot vártam a Worldwide Governance Indicators és az FDI között a küldő országok, és ellentétes vagy pozitív kapcsolatot a fogadó országok esetében.

Több elmélet foglalkozik annak magyarázatával, hogy miért lehet vonzó, ha például magas a korrupció a fogadó országban, ugyanígy indokolható tisztító hatása is. Ahhoz, hogy jól értelmezhető eredményeket kapjunk szükséges leszűkíteni a vizsgált országok csoportját. Ilyen módon esett a választásom Latin-Amerika országaira mint fogadó országokra, és a legnagyobb FDI exportőrökre mint küldő országokra.

Annak ellenére, hogy a régióba beáramló FDI viszonylag magas, amit magyarázhat az országok fejlettsége, nyersanyagtartalékaik és történelmi kapcsolataik fejlett nyugati országokkal, mégis kevés vizsgálat foglalkozik azzal, hogy milyen egyéb tényezők határozhatják meg a beáramló tőkét. Jelen esetben az is fontos tényező lehet, hogy milyen időintervallumot vizsgálunk, ugyanis a 20. század végén a tőkeáramlásokat más viszonyok jellemezték, mint a 21. század első évtizedében.

Kutatásomban arra kerestem a választ, hogy továbbra is érvényesek-e a legtöbb elmélettel és empirikus vizsgálattal ellentétes eredmények a régióban. Korábbi tanulmányokra alapozva kívántam pontosabb képet alkotni arról, hogy mi a magyarázat az ellentmondásos kapcsolatra főként a korrupció és FDI között. A vizsgálathoz a gravitációs modellt használtam, ami szintén újszerűnek számít az FDI tanulmányozásában. Az alap modell változóián kívül bevontam a WGI mutatókat, melyeket külön modellekben teszteltem a multikollinearitás elkerülése végett. Különböző modellspecifikációkat és panelbecslési eljárásokat hasonlítottam össze. A legjobb modell eredményei szerint nem minden esetben számít a jó kormányzás, de többnyire vonzó tényező.

**ESEMÉNYMARKETING SZEREPE A BORMARKETINGBEN; A MAGYAR
BORÁGAZAT ÉS ANNAK MARKETING SZEMPONTÚ ÉRTÉKELÉSE A HOTEL
PLATÁN**** BORVACSORÁINAK BEMUTATÁSÁN KERESZTÜL**

Szerző: Birtalan Boglárka, BA IV. évfolyam
Konzulens: Bakosné Kiss Virág, ügyvivő-szakértő

A borturizmus az egyik legdinamikusabban fejlődő ágazat a turizmuson belül, így a borturizmusba való bekapcsolódás nagy lehetőséget biztosít a bortermelők számára. A fejlődéssel a versenyhelyzet is egyre inkább fokozódik, ezért egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni a megfelelő marketing stratégiára. Ehhez azonban szükséges vizsgálni a borfogyasztási szokásokat.

A magyar borkultúra fejlesztésének egyik lehetséges módja a borral kapcsolatos rendezvények szervezése.

Mivel az eseménymarketing még kevésbé kutatott terület, ezért a dolgozatom egyik célja, hogy a téma iránt érdeklődőknek hasznos információkat nyújtsak. Célom bemutatni, hogy milyen előnyökkel járnak a borvacsorák, miért kedvező a szállodának, a borásznak és a vendégnek egyaránt. Mindezek mellett szeretném elérni, hogy ezek az események népszerűbbek és szélesebb körben elérhetőek legyenek.

A szekunder kutatásaimat követően, melyeket különböző borászattal kapcsolatos szakirodalmakból gyűjtöttem, primer adatgyűjtést is alkalmaztam. Dolgozatom első részében megfogalmaztam, hogy mik a legfontosabb célok a dolgozatom megírásával kapcsolatban, hipotéziseket állítottam fel. Jelen kutatásom két kérdőíves felmérésre és egy szakértői interjúra épült. A kvantitatív kutatási rész mindkét esetben célcsoport-orientált volt. Az első minta a borvacsorán részt vevők körében, a második az online elérhető borfogyasztók bevonásával készült. Az interjúban a hazai és nemzetközi szinten is elismert Gere Pincészet egyik tulajdonosát kérdeztem a bormarketing és -turizmus hazai helyzetéről, jelentőségéről.

Dolgozatomban szerettem volna bemutatni a borturizmust és nagyobb betekintést nyerni a borászat világába. Úgy gondolom, hogy a mai piaci viszonyok mellett elengedhetetlen feltétel a bormarketing alkalmazása. Kutatásaimból az a következtetés vonható le, hogy csak akkor fog a magyar borkultúra és borpiac megfelelően működni, ha a hazai termelők együttműködnek. Fontos lehet a közös marketing akciók és minél több boros esemény szervezése, annak érdekében, hogy a borvidékeket, bortermelőket és borfajtákat megismerjék. Ezáltal növelni lehetne az emberek borral kapcsolatos ismeretét, valamint segíthet a piacteremtés alapját képező információgyűjtésben. Úgy vélem, nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a fiatalabb korosztályra a borok népszerűsítése során, hiszen ez a réteg ugyan még sok esetben nem engedheti meg magának a minőségi borok fogyasztását, de az ő fogyasztási és vásárlási szokásaik még alakíthatóak.

HALLGATÓI ÖNÉRTÉKELÉS VIZSGÁLATA A DEBRECENI EGYETEM KÜLÖNBÖZŐ KARAI KÖZÖTT

Szerző: Boros József, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Kun András István, egyetemi docens

Az elmúlt évtizedek során sok kutatót foglalkoztatott az önértékelés problémája, többek között a felsőoktatásban nyújtott hallgatói teljesítmény területén is.

Figyelembe véve azt a megállapítást, hogy a hallgatók sok esetben nem képesek racionálisan értékelni felkészültségüket, amely az erőforrások nem optimális felhasználásához vezet, akkor beláthatjuk, hogy a témával érdemes foglalkozni. A külföldi szakirodalom úgy véli, hogy a gyengébb képességű tanulók hajlamosak magukat jelentős mértékben túlértékelni és ezen hiányosságukat nem is ismerik fel, míg jobban teljesítő társaik pontosabb önértékelésre képesek, sőt gyakran alul is értékelik teljesítményüket. A jelenséget Dunning–Kruger hatásnak nevezzük. A hazai szakirodalom is vizsgálta a felsőoktatási önértékelést, ezen belül a felülértékelés irányát, a becslések pontosságát és a nemek közötti különbséget. Dolgozatom általános célkitűzése a hallgatói önértékelési tendenciák feltérképezése, a meglévő kutatási területek kiegészítése és más aspektusból történő vizsgálata. A Debreceni Egyetem két karáról gyűjtött mintát hasonlítottam össze, vizsgálva a karhoz tartozás hatását, ami a szakirodalomban is újdonságnak számít.

A dolgozatom a következő főbb egységekre tagolódik. Első körben a meglévő szakirodalom hiányzó részeit pótoltam ki. Megvizsgáltam (független kétmintás t-tesztel), hogy van-e eltérés a különböző neműek önértékelésében, amire eredményként a hipotézisem elvetését kaptam, nem találtam szignifikáns differenciát. Ezt követően a különböző teszt típusokat vettem össze (párosmintás t-tesztel) és arra a következtetésre jutottam, hogy – a vizsgát követő pontosságot leszámítva – minden esetben szignifikáns eltérések tapasztalhatók. A dolgozat utolsó részében pedig lineáris regresszió-elemzést végeztem el azzal a céllal, hogy megmérjem, mekkora jelentőséggel bír az az egyének önértékelésében az, hogy melyik karra járnak. Az előzetes és utólagos becsléseik irányában (alul- vagy felülbecsülik teljesítményüket) nem volt szignifikáns a kari hovatarozás hatása, viszont a vizsgát megelőző, illetve követő pontosság esetén már 1%-on szignifikáns hatást találtam a kari hatás tekintetében. Szintén 1%-on szignifikáns magyarázó hatással bírt a kar a hallgatói önértékelések pontosságának változásában és 5%-on jelentőssel a felülbecslési tendencia változásában.

INTENZÍV ÉS SZUPERINTENZÍV ALMAÜLTETVÉNYEK ÖSSZEHASONLÍTÓ ÜZEMGAZDASÁGI ELEMZÉSE

Szerző: Budai Kristóf, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Tóth-Kurmai Viktória, ügyvivő-szakértő

A legjelentősebb gyümölcságazatunk az almaágazat, 26 ezer hektáron 500-900 ezer tonna gyümölcsöt állítunk elő, mely az összes gyümölcsstermés 60-80%-a. A gyümölcsstermesztésen belül megtartotta vezető pozícióját az elmúlt évtized elején bekövetkezett gazdasági-politikai történések drasztikus hatásainak ellenére.

Dolgozatom fő célkitűzése az általam megvizsgált ültetvények összehasonlítása révén megállapítani azt, hogy a szuperintenzív vagy az intenzív almaültetvény a jövedelmezőbb.

A fő célkitűzés megválaszolása érdekében költség-haszon elemzést alkalmaztam a Bold Agro Kft.-nél végzett adatgyűjtés alapján két típusú almaültetvények összehasonlítására. Az ültetvények természetes ráfordításait gyűjtöttem össze és ennek alapján elkészítettem a két üzemgazdasági modellt 1 hektáros egységtechnológiára. A költség-haszon elemzés után hatékonysági mutatókkal jellemeztem a vizsgált ültetvény típusokat és összehasonlítottam azokat.

A két vizsgált ültetvény eredményei alapján a termelési költségek figyelembevételével kisebb közvetlen költsége az intenzív almaültetvénynek van (1,6 millió Ft/ha). Ez az összeg megközelítőleg 400 000 forinttal kevesebb a szuperintenzív almaültetvény közvetlen költségeihez képest.

Az intenzív, jégghálós ültetvény hektáronkénti hozama 48 tonna, amelynek 90%-a étkezési minőségű, és a 10% ipari felhasználású termék, ellenben az intenzív ültetvénynél ahol a megoszlás 65-35%. Az intenzív, jégghálós ültetvény termelési értéke 4,3 millió Ft/ha, az intenzív esetében 2,6 millió Ft/ha.

Az ültetvények nettó jövedelme alapján az intenzív, jégghálós almaültetvény diadalmaskodik, mivel hektáronként több, mint 2 millió forintot állít elő. Az intenzív ültetvény ehhez képest 850 ezer Ft-os nettó jövedelmet képes termelni. Fontos kiemelni azt, hogy az intenzív ültetvény nettó jövedelmének 58%-a származik a támogatásokból, míg az intenzív, jégghálós ültetvénynek „csak” 22%-a ered ebből a bevételből.

A szuperintenzív ültetvény beruházása a legjobb döntés, ha rendelkezésre áll elegendő tőke, hiszen a legnagyobb jövedelemtermelő adottsága e ültetvény típusnak van. Ha költségkeretünk nem engedheti meg akkor az intenzív almaültetvény a legjobb megoldás, mivel beruházási költségei alacsonyabbak a szuperintenzívéhoz képest és még így is magas fedezeti összeget tudunk elérni.

A DISPOMEDICOR ZRT. GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGÉNEK ELEMZÉSE

Szerző: Csontos Judit, BA III. évfolyam

Konzulens: Dr. Vida Viktória, adjunktus

Dolgozatom témájaként a Dispomedicor Zrt. gazdasági tevékenységének elemzését választottam, mivel ez a téma nem csak a gazdasági tanulmányaim miatt áll közel hozzám, hanem azért is, mivel a szakmai gyakorlatomat 2016-ban a Dispomedicor Zrt. Pénzügy és Számvitel osztályán töltöttem. A dolgozatom megírásához a gyakorlati idő alatt elsajátított ismeretek nagyban hozzásegítettek. A dolgozat jelentősebb részében a társaság bemutatásával, gazdasági helyzetének elemzésével és tevékenységének stratégiai elemzésével foglalkozom.

A dolgozat legfontosabb problémafelvetése arra az állításra épül, hogy minél nagyobb egy társaság eszközállománya annál nyereségesebben gazdálkodik a vállalat, valamint ezek vonatkozásában annál jelentősebb a társadalmi szerepvállalása. Ez a Dispomedicor Zrt. esetében a magyar és külföldi egészségügyi piaci lefedettséggel egyeztethető össze. A hazai piac egyedülálló kereskedelmi sajátosságai ellenére is érdemes a hipotézist hazai keretek között is vizsgálni. Emellett keresem még a választ arra, hogy a vállalat az anyagbeszerzési, termelési és értékesítési tervét milyen adatok alapján készíti el, mivel elmondható, hogy a legtöbb vállalat ezeket a terveket a várható piaci keresletek és trendek alapján határozza meg, amelyekhez szükséges információkra már meglévő vagy új piackutatással tehetnek szert.

A teljesebb körű elemzés érdekében elkészítettem a Dispomedicor Zrt. vállalatra pénzügyi és stratégiai elemzéseket. Az analízisek sorrendiségét logikai szempontok szerint állítottam fel. A külső környezet vizsgálatától folyamatosan szűkítve a vizsgálati területet haladtam a vállalat közvetlen elemzéséig. Mindezek szerint az elemzést a PESTEL modellel kezdem, mivel szeretném a vállalat környezetét először makrogazdasági szempontból vizsgálni, majd a rendszer szerint haladva folytattam a SWOT elemzéssel. Ezt követően felállítottam a Problémafa és a Célfá elemzést. Utolsó analízisként a versenyelőnyök, a társaság belső pénzügyeinek valamint pénzügyi mutatószámainak elemzésével zárom.

Megállapítottam, hogy a részvénytársaság vezetőségének elsőrendű célja, hogy az erőforrások maximális kihasználásán és a piaci lehetőségek kiaknázásán keresztül növeljék a termelőképességet és a hozamot. A cél elérése érdekében számos technológiai fejlesztést hajtottak és hajtának végre, amellyel egyre magasabb szintű és minőségű termék előállítását tudnak végezni.

KAPCSOLATHÁLÓZAT-ELEMZÉS A CSALÁDI GAZDÁLKODÁSOKRÓL SZÓLÓ PUBLIKÁCIÓK ALAPJÁN

Szerző: Dani Odett, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Lengyel Péter, adjunktus

Dolgozatomban a szerzői kapcsolatokat ábrázoló hálókat mutatom be az elmúlt 40 évben a családi gazdálkodásokról szóló szakirodalmak alapján. A minta alapját az 1976–2016 között ebben a témában írt 254 tudományos cikk adja. Azért a családi gazdálkodásról szóló cikkeket választottam, mert szerettem volna valami olyan témával foglalkozni, ami közel áll hozzám. A családom mezőgazdasággal foglalkozik és mindezt családi gazdálkodásban folytatja, mely gazdaságnak magam is tagja vagyok. Manapság egyre felkapottabbá válik a tudományos életben a kapcsolati és hivatkozási háló elemzése. Azonban még aránylag fiatal tudományterületnek mondható.

Kutatásom során megfogalmazódott bennem néhány kérdés. Mint például, hogy miért lehet hasznos a kapcsolatháló-elemzés? Kik a legfontosabb szereplők a hálóban? A legtöbbet publikáló szerző hálózati értelemben is a legjelentősebb-e? Ezen cikkek többségére jellemző-e a társszerzőség? A dolgozat megírásával a célom, hogy a kérdéseimre választ kapjak, és megismertessem másokkal is a kapcsolatháló-elemzést.

A hálózatelemzés elvi alapja a szociometria, melyre épülve fejlődött a mai korszerű kapcsolatháló-elemzés. Ez mikro szinten az egyének viselkedését tanulmányozza, makro szinten az egyének közötti kapcsolatokat és a közöttük lévő interakciót. Ez a módszertan megfelelő ahhoz is, hogy tudományos társulatok publikációs modelljeit grafikusan szemléltetve vizsgáljuk meg. A kapcsolati adatok ábrázolásának és elemzésének legjelentősebb módszere a gráfelmélet.

Az adathálómat biztosító 254 cikket a Scopus adatbázisból nyertem, majd ezeket a Gephi, hálózatelemző program segítségével elemeztem. Legfontosabb eredményeim, következtetéseim, hogy a családi gazdálkodás témával foglalkozó tudományos cikkek megjelenésében, lényegében 2009-től kezdődően figyelhető meg a nagy ütemű fellendülés. Az összes ezzel kapcsolatos cikk 19%-a Braziliában jelent meg, viszont a két legmeghatározóbb folyóirat a Sociologia Ruralis és Journal of Rural Studies, melyek európai folyóiratok. Az e témában publikálók 56%-a társszerzőkkel jelentette meg írásait, 44% pedig egyedüli publikáló. A legtöbbet publikáló szerző Linda Price volt. Azonban hálózati értelemben nem meghatározó a szerepe, sem közvetítőként, sem könnyen megközelíthetősége, sem pedig foksámát tekintve.

A MARKETING SZEREPE A LOKÁLIS ÉLSPORTBAN

Szerző: Dara Lilla Csenge, BA IV. évfolyam

Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő

A sportmarketing használata a külföldön működő klubok esetében szinte mesteri szinten működik, azonban a marketing ezen ága hazánkban még gyerekcipőben jár. Tapasztalhatóak jelenségek a meglétéről, de nem annyira szembetűnő ez az eredmény.

Az a célom a kutatómunkámmal, hogy minél jobban belelássunk a helyi szinten működő kiemelt sportágak klubjainak működésébe, azok mindennapjaiba, hogy kik állnak az üzemeltetésük sikerességének hátterében. Fontosnak tartom azt, hogy megismerjük az általuk alkalmazott vagy a jövőben esetlegesen felmerülő marketingfogásokat és, hogy ezáltal hogyan tudnak hatni a szurkolók attitűdjére a sporttal vagy az adott sportággal kapcsolatban. A közönség oldaláról a mérkőzések látogatottságának gyakoriságát fogom szemléltetni, valamint nem utolsó sorban azokat az ösztönző elemeket, amelyek egy mérkőzés megtekintésére bírják a lakosságot.

A szekunder kutatásom során arra törekedtem, hogy minél jobban megalapozzam az általam vizsgált témát és, hogy bemutassam a kutatásban szereplő öt helyi látványsportágot.

Az általam végzett primer adatgyűjtések (kérdőíves megkérdezés és szakértői mélyinterjúk) alapján fogok következtetéseket levonni, valamint a vizsgálatomban szereplő öt klub marketing-, és/vagy sajtóreferenseivel készített interjúkkal kívánom alátámasztani a témával kapcsolatos felvetéseimet, javaslataimat. A kvantitatív kutatásom során 190 főt kérdeztem meg, nem reprezentatív módon. Az öt tervezett mélyinterjúból négy valósult meg. Egy külföldi modellt is igyekszem a lehető legjobb módon a témának megfelelően átalakítani, hogy ez alapján egy sportklubnak hogyan kellene végeznie a kommunikációját a konfliktusok minimalizálása érdekében.

Ami egyértelműen kiderült a kutatás végén, hogy a sport iránt igazán elkötelezett emberek, a megkérdezettek válaszaik alapján havonta több mint egy mérkőzésre kilátogatnak, ők a 123 fős mintának a 67,5%-át jelentették. A távolmaradás legfőbb oka az érdektelenség volt (53,7%). A fő információ szerzési hely a szurkolók számára a közösségi média. A szurkolók átlagosan meg vannak elégedve a kialakított jegyárakkal és a jegyhez való hozzájutást is rugalmasnak tartják.

A HAJTATOTT PARADICSOMTERMESZTÉS GAZDASÁGI ELEMZÉSE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A TERMELÉS INTENZITÁSÁRA

Szerző: Dorogi Dóra Anikó, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Apáti Ferenc, egyetemi docens

A kertészeti ágazatok jelentős hozzáadott értéket állítanak elő és nagyszámú munkaerőt foglalkoztatnak egységnyi területen, bár a mezőgazdasági területnek mindössze 4%-át foglalják el. A tőke- és munkaerő-felhasználás tekintetében a legintenzívebb kertészeti kultúrák a hajtattott zöldségek, melyekben számos fejlesztési lehetőség és tartalék áll fent a jobb minőségű termék előállítása és a hatékonyabb gazdálkodás érdekében. Az egyik legjelentősebb hajtattott kultúra az étkezési paradicsom, melyet hazánkban még napjainkban is különböző típusú hajtatóberendezésekben állítanak elő: hagyományos, alacsony belmagasságú fóliaházak; nagy légterű, fóliablokk rendszerű fóliaházak, valamint különböző típusú üvegházak. Ezen műszaki-technológiai változatok különböző intenzitást testesítenek meg, bár mindegyikükben természetközegben (talaj nélkül) és fűtött körülmények között zajlik a termesztés. Dolgozatomban fő célkitűzésem a fóliasátrak, a blokkrendszerű fóliaházak és a legkorszerűbb üvegházak komplex üzemgazdasági értékelése révén az egyes típusok gazdasági hatékonyságának egzakt megítélése és a leghatékonyabb típus kiválasztása. Hipotézisem az, hogy a termelés ezen különböző intenzitású szintjei mellett jelentősen eltérő hatékonysággal kell számolni, és a leghatékonyabb termelés a legkorszerűbb üvegházakban valósítható meg.

Dolgozatomban a módszertan központi eleme a különböző termesztőberendezések költség-haszon elemzése, valamint ezek hosszú távú beruházás-gazdaságossági elemzése, továbbá mindezek érzékenység-vizsgálata. A kutatómunkát személyes üzemlátogatáson alapuló, termelő üzemi, primer adatgyűjtés alapozza meg. Az elemzést szimulációs determinisztikus modellben végeztem és a kapott eredményeket hatékonysági mutatók segítségével értékeltem.

Az ökonómiai elemzés eredményei arra engednek következtetni, hogy a leghatékonyabb termelési mód a modern, holland rendszerű üvegház, bár nem minden mutató tekintetében ez produkálja a legjobb eredményeket: mindegyik változatnak vannak előnyei és hátrányai. A jövőre nézve perspektivikusnak tekinthető a tőkeerős és nagyobb vállalkozások számára az ilyen és ennél – műszaki értelemben – modernebb termesztőberendezések telepítése.

ÉRTÉKESÍTÉSI ADATOK KLASZTERANALÍZISE ÉS ELŐREJELZÉSEK KÉSZÍTÉSE SAP HANA PLATFORMON

Szerző: Erdei Edina, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Oláh Judit, egyetemi docens

Napjainkban, a technológia fejlődésének köszönhetően a vállalatok közötti verseny fokozódik. A versenyképesség szükséges feltétele, illetve növelésének egy lehetséges módja, ha megteremtjük a vállalati működést teljes mértékben átfogó, központosított, könnyen áttekinthető informatikai hátteret.

A kutatásom célja olyan elemzési és előrejelzési módszerek feltárása, amely napjaink vállalatainak nyújthat megoldást különböző pénzügyi és logisztikai problémákra. A célkitűzésem eléréséhez egy SAP vállalatirányítási rendszert használó valós vállalat adatbázisa került elemzésre: a 2013. január – 2016. október időszakból 7 milliárd eladási rekord, 15.674 különböző termékről. Ezen mennyiségbe beletartoznak a már inaktív cikkek is, amelyek azonban az adatelemzés szempontjából fontosak lehetnek a vizsgált időszakra vonatkozóan.

Az adatok felépítése az SAP HANA (High Performance ANalytic Appliance) adatbázis-kezelő rendszerrel készült, mely in-memory és oszloporientált tulajdonságával új alapokra helyezte az adatok tárolását. Az új technológia különböző tranzakció végrehajtásának hatékonyabb működését és gyors lebonyolítását teszi lehetővé.

A több relációs csillagséma segítségével egy olyan táblázat készült el, amely tartalmazza az összes, későbbi feldolgozáshoz szükséges adatot. A séma létrehozása és a kalkulációs mezők (beszerzési ár, árrés, hónap) kiszámítása után, a későbbi elemzések alapjául egy 3 dimenzióból álló (vevő kód, cikk kód, hónapok) OLAP (Online Analytical Processing) kocka szolgált.

Az adathalmaz negyedéves elemzése K-közép klaszterezéssel történt, melynek célja minél több olyan összefüggés feltárása, amelyek megkönnyíthetik a vállalat készletgazdálkodási és árazási stratégiájának kialakítását, ezáltal versenyképességét és hozamát növelik. A klaszterezési eredményeken idősoranalízis segítségével hasznos előrejelzések készültek.

A HOMOKTÖVIS TERMESZTÉSÉNEK ÉS FELDOLGOZÁSÁNAK GAZDASÁGI ELEMZÉSE AZ INTENZITÁS FÜGGVÉNYÉBEN

Szerző: Erdős Adél Dorottya, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Szöllösi László, egyetemi docens

Napjainkban egyre nagyobb teret hódít a biotermékek fogyasztása. Ilyen szempontból a homoktövis egy ideális alapanyag, hiszen több mint 250 félé összetevőt tartalmaz, amely révén rendkívüli immunerősítő és daganatgátló hatással rendelkezik. Méltán nevezik tehát „a gyógyító gyümölcsök királynőjének”. Ebből kiindulva úgy vélem érdemes megvizsgálni e bogyós gyümölcs hazai szinten való termesztés-, és feldolgozás-technológiai, valamint piaci és ökonomiai kérdéseit. Tudományos diákköri dolgozatom fő célkitűzése a homoktövistermelés és -feldolgozás ökológiai gazdálkodás keretében történő extenzívebb illetve intenzívebb termesztéstechnológiájának gazdasági értékelése és összehasonlítása.

A különböző termelési színvonalhoz kapcsolódó primer adatok több homoktövis termelő gazdaságtól származnak, míg a szekunder adatokat a szakirodalom feldolgozása során gyűjtöttem. Ezt követően modellkalkulációt készítettem egy külön-külön 10 ha üzemméretű gazdaságra vonatkozóan, hangsúlyt fektetve a berendezkedésből és a termesztéstechnológiából adódó különbségekre. Az extenzívebb termesztési mód („A”) esetében öntözés nélkül, gyenge minőségű (12 AK/ha) talajon a termőre fordulás évében mintegy 3 t/ha fajlagos hozammal kalkulálhatunk. Ezzel szemben az intenzívebb termesztéstechnológiában („B”), jobb minőségű (32 AK/ha) földterületen, mikroszórófejes öntözés mellett jelentősebb, 12 t/ha fajlagos hozam realizálható. Egy beállt évre vonatkozóan az előző hozamokhoz képest az extenzívebb termelési módnál 5 tonna, míg a magasabb ráfordítási szintű technológiában 22 tonna a hektáronkénti termésátlag. Ami a telepítési költségeket illeti, az „A” esetében 2,3 millió Ft/ha, míg a „B”-nél 4,1 millió Ft/ha. A beruházás-gazdaságossági elemzéseket elvégezve megállapítható az is, hogy mindkét esetben megtérülő beruházásról beszélhetünk, de a megtérülési időben ($DPP_{r=3,24\%}$) jelentős eltérés mutatható ki. Míg az „A” 12 év alatt, addig a „B” már 6 év alatt megtérül, az előbbinek 8%, az utóbbinak pedig 42% a belső megtérülési rátája (IRR). A 15 évre meghatározott nettó jelenérték ($NPV_{r=3,24\%}$) az extenzívebb esetben 16,7 millió Ft, míg az intenzívebb termesztéstechnológia mellett 411 millió Ft.

SPECIÁLIS ÉTRENDŰEK FOGYASZTÓI MAGATARTÁSÁNAK VIZSGÁLATA A VENDÉGLÁTÁSBAN

Szerző: Erdős Menta Bernadett, BA IV. évfolyam

Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő

Napjainkban egyre többet találkozunk a táplálékallergia és táplálékintolerancia kifejezésekkel, valamint az aktuális „divat diétákkal”, amik a házon kívüli étkezési formákra is hatással vannak. A vendéglátóegységek piacképessége mára már függ attól, hogy mennyire tudja kielégíteni a speciális étrendet követő fogyasztók igényeit. Ez az éppen aktuális rendeletek betartásán túl, nagyban függ attól is, hogy a vendéglátóhelyen dolgozók mennyire szakképzettek a témában.

Dolgozatom célja, hogy megismerjem a speciális igényű fogyasztók szokásait és feltérképezzem, hogyan viszonyulnak a debreceni vendéglátóhelyek ezekhez a vendégekhez.

Kutatásom sikeressége érdekében először a témában releváns szekunder forrásokat vizsgáltam szakkönyvek, folyóiratok és internetes források segítségével. A szakirodalmi elemzés adott támpontot a hipotéziseim felállítására.

A feltevéseim igazolására két szemszögből végeztem primer kutatásokat. A két nem reprezentatív online kérdőíves megkérdezés mellett, a debreceni vendéglátóhelyeket vizsgáltam 10 szakértői mélyinterjú segítségével. A kérdőívet 528 magyar nyelvű és 59 német nyelvű fogyasztó töltötte ki. Utóbbi referencia csoportként szolgált a hazai eredmények mellé. A kérdőívben az általános étterembe járási szokásokat mértem fel, illetve a speciális étrendet követők preferenciáit vizsgáltam. A kérdőív eredményeiből kiderült, hogy a vendéglátóegységek felkészültsége a speciális igények kielégítésére korántsem mondható megfelelőnek. A témában mutatkozó szakképzettség hiánya miatt sok esetben a vendég negatív élménnyel távozik az adott helyről. A szakértői mélyinterjúk alanyai minden esetben étterem vezetők voltak, akik saját éttermeiket értékelték különböző témakörökben. Ebben az esetben is a kérdések legnagyobb százaléka a speciális étrendet követő fogyasztók igényeire és annak kielégítésére vonatkozott. Úgy gondolom, hogy a fogyasztók elégedetlensége nem alaptalan, hiszen a vezetők 90%-a közepesre értékelte saját éttermét a felkészültséget illetően. Ők azt állították, hogy nem ez az étterem fő profilja, így nem helyeznek rá komolyabban hangsúlyt.

Úgy gondolom, a vendéglátásnak ez a formája még nagyon kezdetlegesen van jelen, és további szigorú előírásokra van szükség ahhoz, hogy a speciális étrendet követők is biztonsággal étkezzenek házon kívül is.

A MAGYARORSZÁGI VEZETŐ ÉLELMISZERIPARI TÁRSASÁGOK PÉNZÜGYI HELYZETÉNEK JELLEMZÉSE 2010-2015 IDŐSZAKBAN

Szerző: Gergely Andrea, BA III. évfolyam
Konzulens: Dr. Rózsa Andrea, adjunktus

Dolgozatom témájával a magyarországi élelmiszer iparágban gazdálkodó vezető társaságok pénzügyi helyzetének jellemzését választottam. Az éves beszámolók adatainak felhasználásával azt kutattam, hogy az árbevétel- és adózott nyereség szerint kiemelkedőnek tekinthető vállalatok a tőkeszerkezet, a rövid távú fizetőképesség és a tulajdonosi tőke hozama alapján is kiváló adatsorokkal rendelkeznek-e. Elemzésem háttéréként az iparág általános nemzetgazdasági szerepét is áttekintettem. Jellemeztem az élelmiszer fogyasztás alakulását, az egyes ágazatok élelmiszer-iparágon belüli helyzetét, valamint az export-import tevékenységet.

A vállalati minta kiválasztásához a *Heti Világgazdaság* folyóiratban évről-évre megjelenő, a *Creditreform Kft.* által készített Top500 árbevételi és nyereség rangsorokat használtam fel. Megállapítható, hogy a 2010 utáni éves rangsorokba 30-35 vállalat kerül be az élelmiszeripari ágazatból. A minta kialakításánál fontosnak tartottam, hogy azokat a vállalatok elemezsem, amelyek az árbevételi és a nyereség listában egyaránt szerepeltek. A legutóbbi, 2014-es rangsor alapján, így 14 db vállalat került be a mintába. Melyek név szerint: *Bonduelle Central Europe Kft.*; *Bunge Növényolajipari Zrt.*; *Coca-Cola HBC Magyarország Kft.*; *Fornetti Kft.*; *Gallicoop Zrt.*; *Hungary-Meat Kft.*; *Hungrana Kft.*; *Master Good Kft.*; *Mogyi Kereskedelmi Kft.*; *Nestlé Hungária Kft.*; *Pick Szeged Zrt.*; *Scitec Kft.*; *Tolnatej Zrt.*; *Zwack Unicum Nyrt.*

Azt is leellenőriztem, hogy a 2013-as rangsorok szerint is kedvező-e ezeknek a cégeknek a pozíciója, és így alakítottam ki az elemezni kívánt vállalati csoportot.

Kutatási hipotézisemben azt feltételeztem, hogy ezeknél a társaságoknál az árbevételi és nyereség adatokból származó vezető szerephez biztonságos tőkeszerkezet (alacsony hitelarány), stabil fizetőképesség és megfelelő saját tőke arányos hozam is társul. A tulajdonosi tőke hozamánál azt teszteltem, hogy a vizsgált intervallumban a minta vállalatok képesek-e évről-évre, tartósan kockázati prémiumot elérni. Azaz, jellemző-e a vizsgált társaságokra a saját tőke hozamának egy olyan értéksorozata, amely a tulajdonosok számára a vizsgált intervallumban kockázatmentes ráta fölötti többlethozam elérését biztosítja.

Elemzéseimet az ágazati adatsorok alakulásának vizsgálatával és a vonatkozó szakirodalmak eredményeinek áttekintésével alapoztam meg. Ezután hipotéziseimet a 2010-2015 időszak éves beszámoló adatain elvégzett pénzügyi mutatószám elemzéssel teszteltem.

A USGAAP SZERINTI SZÁMVITELI RENDSZERBEN ALKALMAZOTT VÁLLALATÉRTÉKELÉSI MODELL BEMUTATÁSA

Szerző: Hamad Mirjam – Szekeres Alexandra, MA I. évfolyam
Konzulens: Dr. Tarnóczy Tibor, egyetemi docens
Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó, egyetemi docens

Az üzleti világ globalizációja következtében számos lehetőség tárult a befektetők elé, akik a tőkéjük befektetésével egy megfelelő hozamra kívánnak szert tenni. Az általuk elvárt hozam elérése és a megfelelő döntéshozatal érdekében elengedhetetlen a vállalatértékelés, amely által meghatározza, hogy mennyire lehet jövedelmező egy adott befektetés. A befektetők döntéshozatalához fontos a megfelelő vállalatértékelési modell kiválasztása, ugyanis egy megfelelő modell figyelembe veszi a vállalat jelenlegi helyzetét és a jövőbeli lehetőségeit egyaránt.

Dolgozatunk célja egy általunk választott társaság vállalatértékelése az amerikai Mckinsey modell alapján, amelyet az amerikai székhelyű Flowserve Corporation konszolidált The United States Generally Accepted Accounting Principles – Az Amerikai Egyesült Államok Általánosan Elfogadott Számviteli Alapelvei (továbbiakban US GAAP) szerint elkészített beszámolóji felhasználásával végeztünk el. Továbbá sor került a US GAAP számviteli szabályozási rendszerének bemutatására, valamint a Mckinsey modell részletes ismertetésére egyaránt. Az amerikai számviteli szabályozási rendszer bemutatása során fontosnak tartottuk bizonyos tételeknél kiemelni a magyar számviteli törvény és a US GAAP előírásai közti különbségeket, mivel a dolgozat végén egy rövid összegző fejezet keretein belül összehasonlítottuk egy magyar vállalatot keresztül elvégzett korábbi értékelést a Flowserve Corporation vállalatértékelésével.

A vállalatok értékelése során alkalmazott modell figyelembe veszi az adott társaság előző éveinek eredményeit (mérleg, eredménykimutatás), kialakít egy előrejelzési feltételezést, és ezek segítségével meghatározza a jövőbeni eredményeket, és ezen eredmények felhasználásával megállapítja a vállalat jelenlegi értékét.

Az általunk végzett értékelés során kijelenthetjük, hogy a modell alkalmazása a US GAAP rendszerében pontosabb eredményhez vezet, mint az előzőleg elkészített értékelés, amely a magyar számviteli rendszer környezetében készült.

Az értékelés eredménye összehasonlításra került a Flowserve Corporation New Yorki tőzsdén jegyzett árfolyamával, és megállapítható, hogy általunk kapott érték és a Flowserve árfolyama közötti különbség nem jelentős.

VÉGZETTSÉG ÉS JÖVEDELEM KAPCSOLATÁNAK VIZSGÁLATA A VISEGRÁDI ORSZÁGOKBAN

Szerző: Hanesz Júlia, BA III. évfolyam
Konzulens: Dr. Kun András István, egyetemi docens

Jelen dolgozat az emberi tőke szerepét vizsgálja a visegrádi országokban. A humán tőke elmélet szerint minden olyan tevékenység, mellyel növeljük az egyének emberi tőkét egyben magasabb jövedelmeket is eredményez. Ilyen tevékenység az oktatás, melynek egyéni és társadalmi szintű megtérülésével már számos közgazdász foglalkozott különböző országokat, országcsoportokat elemezve.

Céлом az oktatás és a jövedelmi szintek közötti kapcsolat létének vizsgálata volt Csehországra, Lengyelországra, Magyarországra és Szlovákiára vonatkozóan, melyhez négy fő kutatási kérdést rendeltem. Egy-egy országon belül megfigyelhető-e pozitív irányú kapcsolat a nettó háztartási jövedelmek szintje és a végzettségi szintek között? Felfedezhetünk-e ilyen összefüggést a befejezett iskolai évek számára vonatkozóan is? Az előző két megállapítás jelen van-e a magán és közszférában, valamint mind a négy visegrádi országban?

Az említett feltevéseket az European Social Survey (ESS) publikus felméréseiből nyert adatok elemzésével vizsgáltam. Statisztikai elemzéseimet összesen 21, a visegrádi országokban 2002 és 2014 között készített adatbázisra vonatkozóan végeztem el. Ebből hat foglalkozik Csehországgal, hét Lengyelországgal, öt Magyarországgal és négy Szlovákiával. A végzettségi szintek meghatározására az ISCED97 ESS által európai jellemzők alapján átalakított verzióját használtam fel.

Elemzéseim során a Spearman-féle rangkorreláció és Mann-Whitney-próba statisztikai módszereket alkalmaztam. Megállapítottam, hogy felmérésekben részt vevő egyének végzettségi szintjei és nettó háztartási jövedelmük között pozitív irányú kapcsolat van. Hasonló kapcsolat figyelhető meg a befejezett iskolai évek száma és a nettó háztartási jövedelmek között. A két megállapítás egyaránt jelen van a magán- és a közszféra dolgozóinak körében. Megfigyeléseim pedig mind a négy visegrádi országban jelentkeznek az összes vizsgált év során. Továbbá jelentős eltéréseket észleltem az egyes oktatási szintekből adódó nettó háztartási jövedelmek között megjelenő különbségekben.

JÉKE ERŐFORRÁSAIRA ÉPÜLŐ JÖVŐJÉNEK VIZSGÁLATA

Szerző: Hardi Dóra, BSc IV. évfolyam

Konzulens: Katonáné Dr. Kovács Judit, adjunktus

Magyarországon a mezőgazdaság sokáig meghatározó szerepet játszott a gazdaságban, azonban a gazdasági, társadalmi változások hatására, mára csökkent a jelentősége. Az ország minden pontján más adottságok állnak rendelkezésre a termeléshez, amit a lehető leghatékonyabban próbálnak kihasználni az ott élő gazdálkodók. Az egyre gyorsabban változó világunkban elengedhetetlenné vált a rendszerben való gondolkodás. Fontos, hogy a települések lakói saját értékeikre építve, de a külső erőforrásokat is igénybe véve próbáljanak meg érvényesülni.

Dolgozatom általános célkitűzése, hogy Jéke főbb mezőgazdasági termelőit és polgármesterét megszólítva, feltérképezzem, milyen kihívásokat és lehetőségeket látnak a településen, valamint a szakirodalomra építve, megvizsgáljam milyen eszközöket érdemes alkalmazni az eredményesebb működés érdekében. Első lépésben a jékei mezőgazdasággal foglalkozó lakosokat kerestem meg egy előre elkészített kérdőívvel. Felmérésem során az alapadatokra, a termelés szerkezetére, a gazdálkodási szempontokra, termőföldre, humán erőforrásra, eszközhasználatra, termelési kockázatokra, politikai környezetre és az együttműködés lehetőségeire tértem ki. A kérdések között szerepelt, hogy szívesen részt vennének-e a megkérdezettek egy közös beszélgetésen, eszmeeserén? Mivel a kérdéseimre egyhangú igen választ kaptam, így az általam nyert eredményekről visszajelzésként egy fórumot szerveztem, Fórum Jéke értékeinkre épülő jövőjéről címmel, ahová a község minden érdeklődő lakosát meghívtam. A fórumon tapasztaltak alapján a polgármester úrral kitöltettem a Lukesch modell kérdőívét, melynek segítségével felmérhettem a helyi partnerségi szintet, és ezen a szinten legjobban alkalmazható intézkedési eszközöket.

A gazdálkodók körében végzett felmérés során nyert információk megerősítik, hogy az ágazat legnagyobb kihívását a településen belül is az alacsony értékesítési ár jelenti, ugyanis a termelésbe befektetett energia és pénz nem mindig térül meg az értékesítéskor, ezért sokan keresnek más megélhetési lehetőséget a földművelés helyett. A munkaerőhiány olyan probléma, melyet legtöbbször a gépesítéssel próbálnak kiküszöbölni. Természetesen ez csak a nem kézimunkaigényes tevékenységeknél kivitelezhető. A támogatások óriási segítséget jelentenek a gazdálkodók számára, ugyanis nélküle veszteséges lenne a termelés.

A település vezetősége folyamatosan próbál újítani. A fejlesztés során törekszik arra, hogy az emberek igényeit minél jobban kielégítse és igyekszik a közösségformálást erősíteni, ehhez azonban az emberek együttműködése elengedhetetlen.

ÁLLAMI INTÉZKEDÉSEK ÉS AZOK HATÁSAI A DEVIZAHITEL-VÁLSÁGBAN LÉVŐ FOGYASZTÓKRA

Szerző: Hinek Enikő, BA IV. évfolyam

Konzulens: Szabó Andrea, tanársegéd

A dolgozatom fő témájának egy, az elmúlt pár évben nagyon aktuális problémát választottam: a háztartási szektort érintő devizahitel válságot Magyarországon. Dolgozatom célja annak vizsgálata, hogy a magyar kormány hogyan próbálta ellensúlyozni a válság hatásait a lakosságra vonatkozóan és mennyire tette azt eredményesen.

Munkám három nagy fejezetből tevődik össze.

A második fejezetben megtudhatjuk azt, hogy mi a devizahitel-válság és hogyan terjedt el. Ismertetem azokat a tényezőket, amelyek hatottak a devizaalapú hitelek felfutására. Megvizsgálom azt, hogy volt-e lehetőség a devizahitel-válság megelőzésére és mindehhez milyen eszköztárszer állt rendelkezésre. Ezután a hazai bankok háztartási szektorral szemben tanúsított magatartását is elemzem.

A harmadik fejezetben a magyar kormány által elrendelt intézkedéseket ismertetem. Ezek között voltak olyanok, amelyek a gazdaság egészének stabilizálását célozták meg, míg mások a devizahitel-válságban lévő adósok közvetlen megsegítésére összpontosítottak. Az egyes intézkedések eltérő hatékonysággal hatottak a háztartási szektorra.

A negyedik fejezetben ezen állami intézkedések eredményességét és hatását vizsgálom meg. Egy kérdőíves felmérés alapján elemzem azt, hogy az adósok mennyire voltak tudatában a mentőcsomagok létezésének, és hogy mennyien éltek ezekkel a lehetőségekkel. Arra a következtetésre jutottam, hogy az informáltság alacsony volt, és a mentőcsomagokkal kevesen tudtak élni. Megvizsgálom, hogyan hatottak az intézkedések a háztartások anyagi terheinek szempontjából.

A fejezet vége az állami intézkedések megfelelőségéről, illetve más szabályozási lehetőségek kihasználásáról szól. A magyar állam direkt módon avatkozott be a gazdaságba. Ezen intézkedések a morális kockázat felmerülését okozták: a volt devizahiteladósok egy része a „kivárás” taktikáját alkalmazza. Véleményem szerint, ha az állam közvetett módon ható ösztönzőket épít be a rendszerbe, akkor hosszútávon nagyobb hatékonysággal tudja kezelni a válságot.

AZ EXTENZÍV HÚSMARHA TENYÉSZTÉS KÖRNYEZETI HATÁSAI

Szerző: Kádár Szilárd, BSc IV. évfolyam

Konzulens: Dr. Dombi Mihály, adjunktus

A jelenleg is zajló környezet változás annak a népességnövekedésnek köszönhető, melyet az ipari forradalomból és a második világháborúból kiinduló technikai fejlődés eredményezett. Az egyre növekvő népesség egyre nagyobb húsfogyasztással párosul, melynek megtermelése egyre nehezebb feladat a mezőgazdaság számára. Ennek fedezése olyan CO₂-től veszélyesebb szennyezőanyagok kibocsátását eredményezi, mint CH₄, N₂O. Így szükségszerűnek tartottam olyan lehetőségek keresését, mely a hazánk adottságaihoz illeszthető és nem igényel jelentős növénytermesztéshez kapcsolódó ráfordítást.

Ezért esett a választásom az extenzív húsmarha tartásra. Az ágazat jelentősége abban rejlik, hogy nem igényli azoknak a mezőgazdasági területeknek a használatát, melyeken közvetlen humán táplálkozásra alkalmas növények is termesztethetők lennének.

Az extenzív marhatartás környezeti hatásának vizsgálatát egy MFA elemzéssel végeztem, mely a specifikus anyagok áramlását egy adott helyen és időben veszi figyelembe és nem számol azok gazdasági környezeti hatásával.

Az általam vizsgált 3 gazdaság adataiból kiderül, hogy az ágazat igen magas területi igényvel rendelkezik.

Az általam végzett felmérések eredményeiből megállapítható, hogy a vizsgált gazdaságok 1kg marhahúst 4,9; 5,6; 0,53 kg anyagállomány igényel és állatonként 10-12 kg anyag inputtal állítanak elő. Mindezekon kívül keletkezik nem szándékolt kibocsátásként gazdaságtól függően 11,32; 16,02, 16,76 kg CO₂ minden egyes kg előállított hús esetében. Tekintettel arra, hogy az állomány takarmányfelvételét, CO₂ kibocsátását és anyag igényét az állatok produktum előállításának idejével súlyoztam, így a különböző gazdaságok különböző állomány összetételei különböző eredményeket adtak.

A számolásokat továbbá elvégeztem minden gazdaság szintjén egy 3 éves 500kg-os kifejlett állatra is. Mely esetben a szakirodalommal is megegyező 30kg CO₂ kibocsátást eredményezett minden hús kilogrammra.

Ez minden más húst előállító ágazattól magasabb érték. Mégis elengedhetetlen az extenzív húsmarhatartás, mivel a gyengébb minőségű földterületek hasznosítására is képes, így nem von el területet a növénytermesztéstől.

Bár az extenzív állattartás nagy területi igényekkel rendelkezik, ezeknek a területeknek jellemzően magas a fajgazdagsága.

A SZAKTANÁCSADÁS JELENTŐSÉGE A VIDÉKFEJLESZTÉSBEN ADOTT VÁLLALKOZÁS PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Szerző: Kaszás Bettina, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár
Kissné Nagy Csilla, PhD hallgató

Véleményem szerint a vidéki területek fenntartása, fejlesztése, tehát fenntartható fejlődés örökös feladata kell, hogy legyen az emberiségnek. A fejlődés egyik záloga a tudás, s a vidéki területen gazdálkodó termelők számára is létfontosságú ez. A szaktanácsadás, mint a mezőgazdasággal foglalkozóknak nyújtott segítség igen fontos téma számomra, így dolgozatomban vidékfejlesztés és a szaktanácsadás kapcsolatát vizsgálom. Azon túl, hogy fogalmilag lehatároltam, hogy mit is jelent az emberek számára a vidék, a vidékfejlesztés, a szaktanácsadás, azt is megfogalmaztam, hogy számomra mit jelentenek ezek a fogalmak.

A téma alapos feldolgozásához egy gyakorlati esetet vettem alapul. Egy vidéken élő őstermelő példáján keresztül mutatom be a szaktanácsadást, melyből a végén következtetést vonok le; hasznos-e és alkalmazzák-e a vidéken élő emberek ezt a szolgáltatás típusát és van-e ennek vidékfejlesztési haszna. A tanultak alapján a szaktanácsadás módszertanát alkalmaztam az őstermelővel való munkám során, tehát először végeztem egy környezettanulmányt, melyben kielemeztem a természeti, gazdasági és társadalmi helyzetet. Második lépésben a gazda jelenlegi helyzetét mértem fel, majd ebből leszűrtem, hogy milyen problémákkal is áll szemben és milyen lehetőségei vannak. Harmadik lépésben az őstermelővel konzultálva kiválasztottuk az ő problémájára optimális megoldást, majd természetesen kidolgozásra kerültek a megvalósításhoz szükséges mérföldkövek. Végezetül negyedik lépésként értékeltem, miért és hogyan érte meg a szaktanácsadó segítségét kérnie az őstermelőnek.

Véleményem szerint a vidéki társadalomban a helyi falugazdász és növényorvos is fontos szerepet játszik a gazdák életében, ezért az elemzésemet kiegészítettem a velük végzett interjúmmal.

A következtetésem az lett, hogy szükséges és hasznos a szaktanácsadás, de azt is megláttam, hogy az emberek sok esetben nem használják ki lehetőségeiket a vidéken különböző okokból. Fontosnak találtam, hogy visszacsatolása is legyen az elvégzett munkámnak. Az őstermelő szívesen dolgozott együtt velem, s átgondolta a javaslataimat. Örömmel töltött el, hogy a kidolgozott fejlesztési ötletekből mára már valóság is lett. Természetesen nem vagyok hivatalos szaktanácsadó, így nem feltétlen tökéletes megoldásokat találtam, de úgy érzem, hogy hallgatóként jelentős sikert értem el.

„GTK-APP” MOBIL ALKALMAZÁS FEJLESZTÉSE ANDROIDRA

Szerző: Katona Bence Zsolt, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

Az internet térhódításával, és ezzel együtt a vezeték nélküli hálózatok elterjedésének köszönhetően igény lett arra, hogy ne csak otthon, a számítógép előtt tudjunk csatlakozni a világhálóra, hanem bármikor és bárhol. Ezen szükséglet kielégítését tökéletesen kiszolgálják az óriási népszerűségnek örvendő okostelefonok, amelyek nélkül ma már egyre nehezebben tudjuk elképzelni a mindennapi életünket. Ez a termék leginkább a fiatalabb generáció körében népszerű, emiatt az volt a célom, hogy olyan alkalmazást készíthessek erre a platformra, amelynek a célcsoportja körülbelül a velem egykorúak, azaz egyetemisták.

Az applikáció alapvető koncepciója az volt, hogy könnyebbé tudja tenni egy egyetemi hallgató életét. Ezt egy olyan típusú szoftvert létrehozásával próbáltam elérni, amelyben a diák egy helyen megtalálhatja mindazokat a funkciókat, amelyek a legalapvetőbbnek számítanak egy egyetemista számára. Az alkalmazást úgy készítettem el, hogy minél átláthatóbb és minél egyszerűbben kezelhetőbb legyen, ügyeltem a logikus felépítésre és arra is, hogy minden aloldalt azonnal el tudjon érni a felhasználó, amennyiben arra van igénye. Fontos volt még az is, hogy minél több tartalmat és egyedi megoldást sikerüljön beleszuszakolni a szoftverbe, hogy érvényesüljön a célul kitűzött „All in one place (minden egy helyen)” elv is. A jelenlegi verzióban lehetőség van rákeresni az egyetemi oktatókra és a Gazdaságtudományi Kar Campusán található létesítményekre. Az applikáción belül megtalálható ezek mellett egy olyan adatbázis, amelyben az összes olyan weboldal és program fellelhető, amelyek valamilyen módon köthetőek az egyetemi élethez, a különböző tanulást segítő rendszerektől és honlapoktól egészen az utazással vagy könyvtárhasználattal kapcsolatos információkig. Az alkalmazást lehet értékelni egy menüponton belül az én általam felállított szempontok alapján, ezzel segítve a rendszer tökéletesítését.

Kutatómunkám során kitértem az Android operációs rendszer jellemzőire, az alkalmazásfejlesztés alapszabályaira és ismertettem az App Inventor fejlesztői környezetet, amely segítségével megalkottam a „GTK-APP” névre keresztelt alkalmazásomat. A felhasználói visszajelzések alapján megállapítottam, hogy milyen részekben kell fejleszteni a jobb eredmények elérése érdekében, és hogy milyen új funkciókkal lehetne bővíteni az applikáció repertoárját.

SZOLGÁLTATÁS FOLYAMATMENEDZSMENT A BLUEPRINT MODELL ALAPJÁN

Szerző: Kelemen Sándor, MSc II. évfolyam

Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő

Dr. Nagy Lajos, adjunktus

Dolgozatomat azért ebben témában írom, mert úgy vélem manapság számos fesztivált szerveznek, nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon. Kutatásom célja, hogy bemutassam milyen problémák merülnek fel egy kis és egy nagy fesztivál megszervezése során. A dolgozat elkészítésekor hazai és külföldi szakirodalomra támaszkodtam. Erre alapozva egy empirikus kutatás került kidolgozásra és abszolválva. Primer vizsgálatokat végeztem, ami során két cég szekunder adatait dolgoztam fel, ezen adatokra alapozva szakértői interjúkat készítettem. Egy fesztivál megszervezése egy egész éves munkát igényel és számos ember munkájára van ehhez szükség.

A kutatásom további kérdései: ma a fogyasztók a rendezvényekről a közösségi médiából tájékozódnak és a rendezvényen a biztonság fontos szempont a kiadások tekintetében. Az elmúlt 15-20 évben a fesztiválok bevételei nagymértékben nőttek. Számos keresletli és kínálati oka van a nézőszám emelkedésének. Ennek az egyik fő oka a lemez eladások hanyatlása. A fesztiválok számára bevételi források: jegybevétel, vendéglátás, szponzoráció, állami támogatások és pályázatok, egyéb bevételek. A vizsgált fesztiváloknál kiadásoknak tekinthetők: sztár programok, technika, reklám, biztonság, egyéb programok.

A blueprint modell segítségével fel tudtam tájni azokat a pontokat, ahol problémák adódhatnak egy rendezvény szervezésénél. Szűk keresztmetszeti pontok azonosak a fesztivál méretétől függetlenül, de a problémáknak a nagysága a fesztivál méretétől függ. Három fő terület van a fesztivál szervezés folyamatában marketing munka, programszervezés és infrastrukturális munka.

A marketing munkánál probléma, hogy az információt pontosan eljuttassuk a fogyasztók számára. Ezt a problémát a fogyasztó nem látja, csak azt, hogy a kért információt megkapta vagy sem. A programszervezést tekintve kis és nagy fesztivál esetén hasonló külső probléma számukra, hogy az előadó mikor ér rá és belső probléma, hogy számukra megéri-e azt az előadót olyan áron hívni. A infrastrukturális munkánál nagyon komplex feladatköröket kell elvégezni és ezekhez határidőket, és humán erőforrást kell hozzárendelni. A problémák komplexitása miatt számos feladatot okoz a szervezőknek, hogy időben elkészüljön minden.

Számos olyan feladat van, amit a látogatók nem látnak a háttérben, de amit látnak annak tökéletesnek kell lennie, hogy megkapják a számukra ideális fesztivál élményt.

KOLBÁSZFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK VIZSGÁLATA MAGYARORSZÁGON

Szerző: Kesjár Szilvia, MSc I. évfolyam

Konzulens: Dr. Soós Mihály, tanársegéd

Az utóbbi években egyre nagyobb szerepet kapott a megfelelő táplálkozás és a minőségi élelmiszerek fontossága. Ezzel párhuzamosan a sertéshús sok vita középpontjában áll egészségügyi megítélés szempontjából.

A sertéshús és az ebből készülő húskészítmények népszerűek a magyarok táplálkozásában. Hazánkban a disznótartás és disznóvágás hagyománya – főként a falvakban és kisebb településeken – még mindig erősen jelen van. Mind ismerjük, sokan szeretjük, de tudjuk-e, milyen kolbászt szeret, mi alapján választ, mennyit költ, milyen gyakran fogyaszt, hol informálódik, valamint tudja-e, mit eszik a magyar?

A dolgozat célja szélesebb perspektívát kapni a magyarországi lakosok kolbászfogyasztási szokásairól, segítve ezzel azoknak a piaci szereplőknek a munkáját, akik kolbászkészítéssel és -értékesítéssel foglalkoznak, és szeretnék megismerni a potenciális vevők igényeit, véleményét, döntési kritériumait.

A módszertan illetően online kérdőíves megkérdezés segítette a munkám, melyben 690 fő vett részt. A kérdőív nemek tekintetében reprezentatív, emellett az ország minden régiójából magas számú válasz érkezett. Az eredményekből egyértelműen kiderült, hogy a megkérdezettek 89,71 %-a fogyaszt kolbászt, ezen belül a férfiak gyakrabban, mint a nők. A csípős és csemege kolbász szinte ugyanolyan arányban kedvelt, viszont átlagosan a válaszadók több mint 70%-a szárazabb kolbászt választ vásárláskor. Kutatási eredményem azt bizonyítja, hogy a válaszadók körében a legismertebb márkák a Gyulai, a Csabai és a Pick. A leggyakoribb kolbászvásárlási helyszín a hentes/húsbolt, de nagy számban kapják rokonoktól, barátoktól a kolbászféléket a megkérdezettek.

A válaszadók körében a legfontosabb befolyásoló tényező kolbászvásárlás során a korábbi elégedettség a termékkel kapcsolatban, valamint a kolbász kinézete, színe. A nők jobban ragaszkodnak egy már bevált termékhez, és kevésbé szeretnek kísérletezni, mint a férfiak.

Az eredményekből kiderült, hogy a 46-65 éves korosztály figyel oda leginkább, ezzel szemben a 18-25 éves korosztály a legkevésbé a kolbászokban lévő mesterséges adalékanyagokra, valamint a liszt és szója hozzáadásával készített kolbászokra. Az elemzés során az is kiderült, hogy a dél-alföldi régióban sokkal tudatosabbak a fogyasztók, mint az ország többi pontján.

A FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS HATÁSA A VENDÉGLÁTÁS SIKERESSÉGÉRE

Szerző: Kigyós Janka Judit, BA III. évfolyam
Konzulens: Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

Ma Magyarországon a vendéglátóegységek jövedelmező működése sok szempontból nehezen megvalósítható. Hipotézisem szerint adott vendéglátóhely földrajzi fekvése hatást gyakorol annak jövedelmező működésére. A következő kérdést kívánom megválaszolni. Lényeges szempontként kell-e kezelni az adott vendéglátó egység helyének kiválasztását, ha igen, mennyire befolyásolja ez a döntés a vendéglátóhely sikerességét?

A fő célkitűzésemhez rendelt feladatom két étterem összehasonlítása a hasonlóságokra és különbségekre irányítottan. A felmérés különlegessége, hogy az egyik étterem Mayrhofenben (Tirol, Ausztria), a másik Siófokon található, és ezen éttermek tulajdonosa ugyanaz a személy. A feladat elvégzése során alkalmazott kvalitatív módszer a mélyinterjú az éttermek tulajdonosával. A fő kutatási kérdéshez kapcsolódóan megfogalmaztam olyan további kérdéseket, amelyek a két étterem földrajzi elhelyezkedéseinek pozitívumaira és negatívumaira vonatkoznak. A szekunder kutatás során statisztikai intézetek kiadványaiból származó turisztikai és társadalmi irányultságú adatokat gyűjtöttem össze és dolgoztam fel.

Magyarország és Ausztria között, mind turisztikai, és mind társadalmi szempontból is jelentős különbségek tapasztalhatók. Tirol idegenforgalma kiemelkedő, és kiegyenlített eloszlású. Balatonon és térségében a kiemelkedő szezonidőszak nyáron van, ezért a turista forgalom nem kiegyenlítetten oszlik el az évben. A szezonálisból eredően egyes vendéglátóhelyek csak nyáron tudnak nyitva tartani. Részben az alacsony bérek, és a szezonális miatt az ágazat munkaerőhiánnyal küzd. A Magyarországon mért alacsony életszínvonal meggyengíti a házon kívüli étkezések forgalmát.

Az Ausztriában található étterem forgalmát az év 10 hónapja alatt 90%-ban turisták alkotják. Az étterem jó elhelyezkedéséből adódóan önmagát generáló forgalom alakult ki. A Balaton térségében a turistaforgalom nagy százaléka nyáron realizálódik. A forgalom 50-50%-ban turisták és helyi lakosok alkotják. Az itt megjelenő turizmus nem produkál akkora forgalmat az étteremnek, hogy abból a tulajdonos egész évben jövedelmező vállalkozást tudjon működtetni. A helyi lakosság eltérő jövedelmi szintjei miatt a tulajdonosnak meg kell határoznia azt a réteget, amelyet meg kíván célozni az annak megfelelő színvonalú kínálattal.

A kvalitatív és a szekunder kutatás eredményeit egybevéve megállapítható, hogy egy vállalkozó a vendéglátóhely területi elhelyezkedésének megválasztásában hozott döntése elsődrendű fontosságot kell, hogy jelentsen.

EGY TEJELŐ JUHÁSZAT GAZDASÁGI ELEMZÉSE ÉS JÖVEDELEMNÖVELŐ LEHETŐSÉGEINEK VIZSGÁLATA

Szerző: Kis Tímea, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Bittner Beáta, adjunktus

Az elmúlt 15 évben a világ juh állománya folyamatosan növekszik, miközben az Európai Unió belül az egyedszám csökken. Az állomány nagysága 2014-ben 1,210 milliárd egyed volt. A juhoknak három fő hasznosítási iránya van: hús, gyapjú és tej. A különböző időszakokban a hasznosítás más-más iránya került előtérbe. A világ tejtermeléséből a juhtej 1,33%-al részesedik, ami 10,287 millió tonnának felel meg. A juhtejből különböző tejtermékeket állítanak elő, amik speciális tejtermékeknek számítanak, ezért keresett és értékes élelmiszernek tekintjük őket.

Magyarországon 2015-ben 1,2 millió juh volt, amiből 849 ezer anyajuh. Mára a tej és a gyapjútermelés háttérbe szorult, így csaknem teljesen vágójuh előállítása történik hazánkban, melynek 90%-a az olasz piacon talál gazdára. Az ágazat a fajlagos mutatói alacsonyak, mindösszesen 0,6-0,8 az anyajuhonként értékesített bárányok száma. A magyar juhállomány döntő hányada merinó fajtába tartozik, annak szaporulat, hús és tejtermelési korlátaival együtt. Ezenkívül a juhászoknak legtöbb esetben nincs saját földterületük, tőkehiánnyal küzdenek, leromlott az infrastruktúrával és elavult technológiával dolgoznak, ami nagymértékben rontja a hatékonyságot és alacsony jövedelmet eredményez.

A dolgozatom általános célkitűzése a juh ágazat jelenlegi ismertetése, valamint egy adott juhászati adatai alapján az ágazat részletes ökonómiai elemzésének elkészítése és különböző jövedelemnövelő alternatívák kidolgozása.

Célkitűzésem elérése érdekében, az alábbi feladatok elvégzését határoztam meg: a juhászati ágazattal összefüggő szekunder és primer adatgyűjtés és azok értékelő elemzése; egy konkrét gazdaság adatai alapján kalkulációs modell készítése a tejelő juhászati ökonómiai értékelésére. Megállapítottam, hogy az ágazat bár nyereséges, az eredményei jelenleg nagyon szerények. A költség- és árbevétel-arányos jövedelmezőség is mindössze 1% körül alakul. Ennek figyelembe vételével különböző jövedelemnövelő alternatívák kidolgozását tűztam ki célul, konkrétan a tejfeldolgozás lehetőségét és annak eredményeit vizsgáltam. A magasabb hozzáadott értékű termékek előállítására egy kisüzemi tejfeldolgozó létesítését modelleztem, majd vizsgáltam az eredményeket beruházás-gazdaságossági elemzés segítségével. Megállapítottam, hogy a beruházásnak a jövedelemre és jövedelmezőségre gyakorolt hatása pozitív.

A FERENCVÁROSI TORNA CLUB LABDARÚGÓ SZAKOSZTÁLYÁT MŰKÖDTETŐ GAZDASÁGI TÁRSASÁG SPORT ÉS GAZDASÁGI EREDMÉNYESSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Szerző: Koroknay Zsuzsa, BA III. évfolyam
Konzulens: Dr. Bácsné Dr. Bába Éva, egyetemi docens

Létezik-e Magyarországon olyan futballvállalkozás, amely mind sportsikerekkel, mind gazdasági sikerekkel rendelkezik az elmúlt időszakban? A válasz elsőre talán az lenne, hogy igen, ilyen hazai klub a Ferencvárosi TC. De ahhoz, hogy ezt biztosan állíthassam több oldalról is megvizsgáltam az egyesületet, pontosabban a labdarúgó szakosztályt működtető részvénytársaságot, az FTC Labdarúgó Zrt-t.

Kutatási módszerként a dokumentumelemzést, esettanulmányt választottam. Ennek során a klub működéséhez kapcsolódó dokumentumokat, éves beszámolókat, sajtó anyagokat tekintettem át. Az éves beszámolók gazdasági elemzésekor az elmúlt öt évben közzétett mérlegeket és eredménykimutatásokat vizsgáltam, abból a szempontból, hogy feltárjam, hogy az egyes mérleg- és eredménykategóriák értékükben és összetételükben hogyan változtak.

Megállapítottam, hogy az elmúlt öt év során bekövetkezett az ország egyik legnagyobb sportlétesítményének, a klub stadionjának átadása, valamint a részvénytársaság tulajdonosváltása. A tulajdonosváltás következtében a gazdasági társaság az anyaegyesület tulajdonába került. Ezek után egyre nagyobb sportsikereket ért el a labdarúgó csapat, valamint gazdasági növekedés is tapasztalható volt. A gazdasági eredmény növekedésének hátterében leginkább a szponzori bevételek növekedése állt. Ezzel egy időben a szurkolói részvétel csökkenésével a bérlet- és jegybevételek csökkenése is megfigyelhető volt, ami mögött az MLSZ biztonsági szabályozásának bevezetése állhat, amely keretében szurkoló kártya használatát írták elő eredetileg abból a célból, hogy megkönnyítsék a szurkolók mérkőzésre való beléptetését, de sajnos éppen ellentétes hatást érték el, amint a vizsgált szervezet példája is mutatja.

A kutatásom során a klub sportstratégiáját is sikerült beazonosítanom. Magyarországon a sportstratégiák keverten jelennek meg, így a Ferencvárosra is leginkább a sikerkör, a tranzfer, valamint a L'art pour l'art stratégiatípusok keveredése jellemző.

Összességében elmondható, hogy az egyesületi tulajdonlás sport és gazdasági sikereket hozott a ferencvárosi labdarúgó csapat számára. Működését tekintve példa, és tanulság lehet a többi NB I-es labdarúgó csapat számára.

MÉRLEGKÉSZÍTÉS A US GAAP ÉS AZ IFRS RENDSZERÉBEN

Szerző: Kovács Emese, MA II. évfolyam
Konzulensek: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó, egyetemi docens
Dr. Csajbók Ildikó, főkönyvelő, NI Hungary Kft.

Dolgozatom témájául a beszámoló készítés módszertanának, s ezen belül is főként a mérlegtételek értékelési eltéréseinek vizsgálatát választottam a két jelenleg domináns számviteli standardrendszer, a US GAAP és az IFRS összehasonlításában. Az említett standardrendszerek jelentős eltéréseket mutatnak a pénzügyi kimutatások egyes formai és tartalmi kötöttségeit illetően, ezért vizsgálati modellt kialakítva összehasonlító elemzést végeztem a lehetséges különbségek megállapítására.

Az általam megalkotott modellt vállalat egy olyan multinacionális cég, amely paramétereit tekintve nagyon hasonló az NI Hungary Kft.-hez. Az elemzés során a modell vállalat szempontjából releváns mérlegtételek értékelését helyeztem fókuszba. Ennek értelmében többek között az immateriális javak és tárgyi eszközök valós értékre történő átértékelése, a pénzügyi instrumentumok nettósítása, a készletek bekerülési értékének meghatározása kapcsán végeztem vizsgálatokat.

Vizsgálataim során azt tapasztaltam, hogy az IFRS standardok alkalmazása pozitívan hat a likviditásra, kedvezően befolyásolja a saját- és az idegen tőke arányának alakulását, továbbá alkalmazása révén a vállalati vagyon értékelése illeszkedik a piaci trendhez.

Az összehasonlító elemzés eredményei alapján véleményem szerint pozitívan érintené a modell vállalathoz hasonló cégek pénzügyi adatszolgáltatását és piaci megítélését az IFRS alkalmazására való áttérés.

EGY KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA SZERVEZETI KULTÚRÁJÁNAK ELEMZÉSE

Szerző: Kovács Gabriella, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Ujhelyi Mária, egyetemi docens

Minden szervezetnek megvannak az egyéni jellemzői, mint a különböző szokások, ceremóniák, eltérő értékek, az adott intézményben használt nyelvezet, szimbólumok, jelképek, stb. Ezek a tudatos és tudatalatti tényezők teszik egyedivé a szervezeteket, amelyek megismerésével lehetőségünk van megérteni azok működését.

Dolgozatomban egy katolikus általános iskola szervezeti kultúrájának vizsgálatát tűztem ki célul. A szervezeti kultúra fogalmának és felépítésének ismertetése után a kutatásom alapjául szolgáló versengő értékek modellt mutattam be. Ezt követően néhány oktatási intézményben e végzett empirikus szervezeti kultúra kutatás eredménye került ismertetésre. Az idézett szerzők vizsgálataik során az általam is alkalmazott Organizational Culture Assessment Instrument (OCAI) kérdőívet használták. Primer kutatásomban a kérdőívezés és az interjú készítés módszerét egyaránt alkalmaztam. A kérdőív segítségével három fő kérdésemre kerestem a választ: Milyen az iskola jelenlegi szervezeti kultúrája az alkalmazottak szerint? Milyen lenne a dolgozók számára az ideális szervezeti kultúra? Az észlelt és az ideálisnak tartott szervezeti kultúra között van-e szignifikáns különbség?

A kérdőívezésnél teljes körű vizsgálatra törekedtem mind a pedagógusok, mind a technikai dolgozók körében. A visszaküldési arány 78,9%-os volt. Az eredmények összesítéséhez és az elemzés elkészítéséhez az SPSS statisztikai programot használtam. A válaszadók szerint az iskolára jelenleg a klán kultúra jellemző. Ideálisnak is a klán kultúrát tartanák a jelenleg észlelt piaci értékek alacsonyabb szintje mellett. A harmadik kérdésemre pedig azt a választ kaptam, hogy a klán, valamint a piaci kultúra esetében érzékelhető szignifikánsan jelentős eltérés (95%-os szignifikancia szint mellett) az ideálisnak ítélt és a jelenleg észlelt kultúra jellemzők között.

Az intézmény egyik vezetőjével készített félig strukturált interjú segítségével az iskola kultúrájába és működésébe való nagyobb betekintés volt a célom.

ONLINE FARMSZIMULÁCIÓS ALKALMAZÁS FEJLESZTÉSE, AVAGY A JÁTÉKOSÍTÁS LEHETŐSÉGE A FELSŐOKTATÁSBAN

Szerző: Kovács Tamás, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

A világon egyre nagyobb teret hódítanak a különböző online megoldások. Az internet egyre olcsóbban elérhető a felhasználók számára, ami által nagy tömeget gyorsan érhetünk el. Az információs társadalom kialakulása és a felgyorsult életünk teremtette meg azt a helyzetet, hogy mindenkinek azonnal szüksége van információra, ezáltal az internet főleg a fiatalok körében szinte létszükséglet.

Dolgozatom általános célkitűzése, hogy a mezőgazdasági szakmák adaptálásával, egy online applikáció fejlesztésével, már a fiatalokban felkeltssem az érdeklődést a mezőgazdaság iránt. Ennek elérése érdekében, a magyarországi területi viszonyoknak megfelelően, termőhely specifikusan, valós termésátlagokkal és árakkal, gazdasági és pénzügyi függvények beépítésével, időjárás függvényvel rendelkező, farmszimulációs üzleti applikáció segítségével ismerheti meg a felhasználó a hazai termesztett növényeket és lehetőségeket. Specifikus célkitűzésem egy olyan gazdasági modell felállítását játék formájában, amely esetleg a későbbiekben felhasználható az oktatásban, valamint különböző gazdasági témájú tanulmányi versenyek eszköze is lehet majd, de a szórakozás élményével is megajándékozta használóját.

Egyedülálló fejlesztés, mivel nincs még a piacon hasonló alkalmazás. Döntően valós elemekre épül, ám a felhasználói élmény érdekében árkád jellegű részek is helyet kaptak benne. A modulok és pluginok rövid leírását követően hosszabban bemutatom a kvíz modult, mivel ez a rész hivatott a játszva tanulást vonalra erősíteni. Dolgozatommal szerettem volna, ha az olvasó átfogó képet kap magáról az alkalmazásról, illetve betekintést nyer egy ilyen volumenű fejlesztésbe. További céloom bemutatni a mögöttes tartalmat, az algoritmusok működését és a gazdasági függvényeket is megismertetni. A több éves fejlesztést a tesztelés követte, amely közül az első eredményeit, adatvizualizációval mutatom be. Mindemellett kitérek röviden a moduláris felépítésre és a két lépcsős grafikai tervezés megoldásaira is.

Végezetül levontam a fejlesztéssel kapcsolatos tapasztalatokat, a tesztek kiértékelésének eredményeit pedig a további fejlesztésekhez szeretném felhasználni. Javaslataim között a szoftver további alkalmazhatóságát, fejlesztési lehetőségeit emelem ki.

A TELEPÜLÉSI FEJLETTSÉG ALAKULÁSA HARSÁNYBAN

Szerző: Krajnyák Emma, MSc II. évfolyam

Konzulens: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár

Hazánkban évtizedek óta foglalkoznak a magyar települések és kistérségek fejlettségi kategorizálásának kérdéskörével, az adott célnak megfelelően különböző fejlettségi mutatókat alkalmazva. Az Európai Unióhoz való csatlakozás velejárója, hogy hazánk számára is elérhetővé váltak a közösségi források. Ezáltal napjainkban is kardinális témakör a források helyes elosztása. Az Országgyűlés által elfogadott komplex fejlettségi mutató számítása mellett az évek során számos kutatást alapoztak a települései/térségi fejlettség kérdéskörére. A legtöbb kidolgozott módszertan és eljárás közös tulajdonsága, hogy a fejlettséget valamilyen nagyobb területi egység színvonalához méri, valamint, hogy általában statikus mutatókat alkalmaz.

Korábbi tevékenységem során egy adott település fejlesztésének eredményeivel, azok megítélésével foglalkoztam. Lakossági kérdőívek elemzése és a település vezetőjével készített mélyinterjúm során arra a megállapításra jutottam, hogy az ott élők pozitív képet alkotnak a községről és az elmúlt évek beruházásainak döntő hányada nagyban hozzájárult a falu fejlettségének javulásához.

Jelen munkámat a korábbi eredményeimre építkezve készítettem el. Kíváncsi voltam, hogy a helyi megítélést, a pozitív képet tükrözik-e az egyes területekre vonatkozó hivatalos statisztikai adatok, és hogy ezek alapján a település önmagához képest fejlettebb-e?

A szakirodalom rengeteg bonyolult, valamint egyszerű statikus módszert kínál a fejlettség megállapítására, a dolgozatban azonban a célt az időbeli változás érzékeltetése, egyes esetekben a változás mértékének bemutatása. Az irodalmak alapmutatóit, a településen zajlott fejlesztéseket és korábban végzett primer adatgyűjtés eredményeit összevetve választottam ki azokat a mutatócsoportokat, melyek elemzésével képet kaptam a fejlettség alakulásáról.

Alkalmazott módszerek kiválasztásánál a követhetőség és a közérthetőség játszott szerepet, így elsősorban dinamikus viszonyszámokat alkalmaztam az idősorok elemzésére, állandó bázisú és változó bázisú viszonyszámokat egyaránt. Növekedési rátát számítottam, valamint a fejlődés átlagos ütemével foglalkoztam, az így kapott információkat, egyéb leíró statisztikai módszerekkel is kiegészítettem.

A dolgozat eredményeképp arra a következtetésre jutottam, hogy Harsány a legtöbb területen valóban fejlettebb lett az elmúlt évek alatt, ám a fejlődés mértéke sok esetben csupán minimális. Kirajzolódtak azok a települési feltételek, amelyekre a hosszú távú hatások érdekében érdemes lenne nagyobb hangsúlyt fektetni.

**A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ GYERMEKET NEVELŐ CSALÁDOK UTAZÁSI
SZOKÁSAINAK, SZÁLLODAI TAPASZTALATAINAK ÉS A SZÁLLODÁK
AKADÁLYMENTESSÉGÉNEK VIZSGÁLATA HAJDÚ-BIHAR MEGYÉBEN**

Szerző: Lakatos Livia, BA IV. évfolyam
Konzulens: Kozmáné Csirmaz Éva, ügyvivő-szakértő

Az esélyegyenlőség megvalósítása napjainkban egy igen fontos alapelv, amivel már egyre többen és egyre magasabb szinten foglalkoznak országunkban. Az esélyegyenlőséghez hozzátartozik az akadálymentes turizmus, amely hazánkban még kezdetleges, sem elméleti, sem gyakorlati kivitelezése nem kap elegendő figyelmet.

Az akadálymentes turizmus iránti elhivatottságom saját családi kötődésemből fakad. Testvéremen kívül Magyarországon közel fél millió fogyatékossgal élőt tartanak számon, ezért elengedhetetlennek tartom, hogy számukra is hozzáférhetővé tegyük a turizmust.

Dolgozatom célkitűzése, hogy vizsgálataim során meghatározzam a Hajdú-Bihar megyében lévő fogyatékossgal élő gyermeket nevelő családok magyarországi szálláshelyekkel szemben támasztott szükségleteit és igényeit. Bemutatom továbbá, hogy a megkérdezett szállodák miként vélekednek az akadálymentes turizmusról.

Vizsgálataim során primer és szekunder adat- és információgyűjtést végeztem a célkitűzéseim megvalósítása érdekében. Szekunder kutatásomban a fogyatékossgal élő emberek bemutatásával, az akadálymentesítés elméleti megvalósításával foglalkoztam. A primer kutatásom egyik része a fogyatékossgal élő gyermeket nevelő családok utazási, szállodai tapasztalatait és igényeit vizsgáló kérdőívem, amelyet 135 olyan család alkot, ahol önálló életvitelre nem alkalmas gyermeket nevelnek. A másik része, a megyében található szállodákkal készített 6 mélyinterjú, ahol az akadálymentesség megvalósulását és a fogyatékossgal élő vendégek fogadására való felkészültségüket vizsgáltam.

Kutatásaimból arra a megállapításra jutottam, hogy a megkeresett családok nagy része anyagi helyzetéből adódóan nem engedheti meg magának, hogy utazzon, ezért számukra megfelelő állami támogatást kellene kialakítani. Aki megteheti, hogy utazzon azok az akadálymentes infrastruktúra és speciális igényeik kielégítése mellett, nagyfokú vendégszeretetet és elfogadást igényelnek a szolgáltatóktól. A szállodák versenyképességének javítását szolgálná, ha kiterjesztenék szolgáltatásaikat a fogyatékossgal élők felé. Egyediséget, új irányvonalat kezdenének el, mellyel elősegíthetik, hogy az akadálymentes turizmus teret nyerjen a megyében.

FRACHISE MŰKÖDÉSE HAZÁNKBAN, ÉRDEMES-E UPDATE1 ÜZLET NYITÁSÁBA FEKTETNI

Szerző: Lilik Tímea, MA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Nagy Adrián Szilárd, adjunktus

Az egészséges életmódra, az egészséges táplálkozásra az emberek többsége egyre nagyobb figyelmet fordít. Az élelmiszer kereskedelemnek ez a területe Magyarországon még igen kicsi, speciális szegmenst képvisel: bár számos gyártó van a piacon, azok általában egy-egy termékcsoportra fókuszálnak, és nem jellemző, hogy egyetlen vállalkozás olyan széles termékínálattal legyen jelen, mint a Norbi Update. Az első update élelmiszerek 2005-ben jelentek meg a piacon, az értékesítésük elősegítésére 2008-ban alakult meg a franchise hálózat. Azóta a termékek köre is és a hálózat is folyamatosan bővült.

A dolgozatom célja annak bemutatása és vizsgálata, hogy miért sikeres az Update1 franchise hálózat és tényleg érdemes-e ebbe az üzletbe fektetni pénzünket. A vállalkozás tulajdonosai azt állítják rendszerükről, hogy egy éven belül megtérülhet a befektetés, dolgozatomban ezt az állítást igyekszem alátámasztani vagy cáfolni.

A dolgozat elkészítéséhez a magyar és a nemzetközi szakirodalmat használtam fel, részletesen bemutattam a franchise rendszer lényegét, a franchise előnyeit, hátrányait a franchise átadó és átvevő szempontjából, a franchise szerződés tartalmát, a rendszer költségeit.

A franchise működésének gyakorlását az elméleti háttérrel összhangban a Norbi Update Lowcarb Nyrt. példáján keresztül vizsgáltam meg. Ezt követően elemeztem, hogy megérné-e üzletet nyitni. Ehhez PEST- analízist, SWOT analízist készítettem és beruházás-gazdaságossági mutatókat használtam fel. A környezetelemzés alapján arra jutottam, hogy számos kockázati tényezővel kell szembenéznie mind a franchise átvevőnek, mind az átadónak, ugyanakkor semmilyen üzleti rizikófaktort nem tártam fel, ami bármilyen más kereskedelmi egységnél ne fordulhatna elő.

A beruházás megtérülésének vizsgálatokor részben konkrét, részben becslőt adatokra támaszkodtam, hiszen egy-egy üzlet jövedelemtermelő képessége számos tényezőtől függ, úgymint a bolt elhelyezkedése, az eladó személyzet, a fogyasztói szokások, stb. A beruházás- gazdaságossági vizsgálatok alapján azt mondhatom, hogy érdemes Update1 üzletbe fektetni a pénzünket, mivel még egy kevésbé optimista becslőt forgalom esetén is a beruházást követő második évben megtérül a kezdeti tőkeszükséglet.

TEJTERMELÉS ÉS FELDOLGOZÁS VIDÉKFEJLESZTÉSI VONATKOZÁSI NÁDUDVAR PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Szerző: Lovas Fruzsina, BSc IV. évfolyam
Konzulensek: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár
Kissné Nagy Csilla, PhD hallgató

Ismerjük a szlogent: A tej élet, erő, egészség. De vajon ez a mai magyar lakosság fogyasztási szokásain is észrevehető?

Ismeretes, hogy bármely közösség megfelelő táplálkozása és egészségének megőrzése az ideális táplálék előállításával kezdődik. Az egyik legfontosabb a tej, mely fogyasztásában jelentős visszaesés figyelhető meg az elmúlt évtizedben. Számos ok mellett egyrészt a fizetőképes kereslet csökkenése figyelhető meg, másrészt a cégek más termékekre hívják fel a figyelmet a tej és tejből készült termékek helyett.

Nádudvariként kézenfekvő volt számomra, hogy a tejágazat irányába vészem a kutatásomat. A téma aktualitásaként szeretném bemutatni dolgozatomban a tejágazat támogatását, továbbá a Nádudvari Élelmiszer Kft-t. Fontosnak tartottam Nádudvar, mint a cégnek otthont adó település ismertetésén túl a helyben készült tejüzemi tejtermékek bemutatását is. Vizsgálatom során egyrészt szekunder kutatást folytattam, melyben főként a Központi Statisztikai Hivatal adatait dolgoztam fel, másrészt primer kutatást végeztem, mely kérdőíves megkérdezés volt. A folyamatosan bővülő tej- és tejtermék választék közül nehezen lehet megtalálni a megfelelő márkát. Ezért szerettem volna bemutatni a nádudvari tejtermékeket, és megvizsgálni, hogy a számos márka mellett mennyire kedveltek ezek a termékek. Ezek alapján elengedhetetlen volt felmérni a helyi és nem helyi lakosok fogyasztási szokásait, mely felmérés néhány demográfiai kérdésen túl, általános kérdéseket tartalmaz a tejtermékek fogyasztási szokásairól, majd a Nádudvari tejtermékekre konkretizálódtak kérdéseim.

A fogyasztói igényeket szem előtt tartva a stabil kiváló minőségre és megbízhatóságra alapoz a Nádudvari Élelmiszer Kft. is, mely teljesen magyar, hazai alapanyagból készült termékeket kínál a fogyasztóknak. Az Élelmiszer Kft. elsődleges célja a fogyasztói igények maximális kielégítése, mely érdekében folyamatosan bővülő termékpalettát kínál a vásárlók számára, melynek szükségességét a kérdőíves felmérés is alátámasztotta.

A Nádudvari Élelmiszer Kft-nél voltam gyakorlaton, így lehetőségem volt a kutatási eredményeimet ismertetni a Kft. vezetőivel, akik nagyon hálásak voltak az eredményekért, s figyelembe fogják venni, azokat a további fejlesztések során.

Remélem, hogy ezzel is erősíteni tudom a magyar tej- és tejtermékek fogyasztását.

A FUNKCIONÁLIS ÉLELMISZEREK FOGYASZTÓI MEGÍTÉLÉSE AZ ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓBAN

Szerző: Molnár Dominika Ditta, BA III. évfolyam

Konzulens: Dr. Polereczki Zsolt, adjunktus

A táplálkozásmarketing témakörének egyik legaktuálisabb és legmeghatározóbb területe a funkcionális élelmiszerek kérdése. A téma boncolgatása fontos, mert egy igen felgyorsult világban élünk, ahol nem könnyű odafigyelni a tápláló étkezésekre, a rendszeres testmozgásra, a stresszmentes életmódra; ezek hiányából fakad a civilizációs betegségek megjelenése. Dolgozatom hipotézisei a következők: a funkcionális élelmiszerek fogyasztási gyakoriságának tendenciája nő, a választást meghatározó szempontok közül az ár a legmértékesebb, a különböző célcsoportok fogyasztási szokásai különböznek.

Kutatásom során primer és szekunder adatgyűjtést végeztem. A kérdőív a témával kapcsolatos vásárlási és fogyasztási szokásokat mérte fel. Az eredmények bemutatását statisztikai módszerekkel prezentáltam. Az első és a második hipotézisem esetében leíró statisztikát alkalmaztam; míg a célcsoportok analizálásánál klaszterelemzést végeztem. Az eredményeket tanulmányozva a változók közötti összefüggést, a keresztábrában lévő Pearson- féle Khi négyzet próba adatai mutatták meg, a kapcsolatok erősségét pedig a Cramer V féle tényezővel mértem.

A funkcionális élelmiszerek fogyasztási gyakoriságának vizsgálata során az derül ki, hogy a megkérdezettek nagy része naponta fogyaszt vitaminokban, ásványi anyagokban dúsított készítményeket. A következő kérdés az egészségvédő élelmiszerek árkatégorizálását mérte fel a jövedelem függvényében. A válaszadók közel 50%-a drágának tartotta a funkcionális élelmiszereket. Az információforrások tekintetében, megállapítható hogy a nagy többség az internetről, családtagoktól tájékozódik az egészségvédő élelmiszerek hatásairól. A kérdőív résztvevőinek túlnyomó többsége teljes mértékben fontosnak tartja a minőséget meghatározó szempontokat. Végezetül, feltérképeztem, a leglátogatottabb üzleteket, ahol funkcionális élelmiszereket szereznek be a fogyasztók. A felsoroltak közül a szupermarketek toronymagasan vezetnek.

A faktoranalízis során öt faktort különítettem el. Ezt követően öt klasztert hoztam létre, melyeket demográfiai változók, élelmiszer vásárlási- és fogyasztási szokások szerint elemeztem. A kapott számadatok alapján, arra a következtetésre jutottam, hogy az emberek egyre tudatosabbak a fogyasztás és vásárlás terén.

ONLINE FOGYASZTÓI MAGATARTÁS JELLEMZŐI EURÓPÁBAN

Szerző: Molnár Zoltán, BA IV. évfolyam
Konzulens: Fehér András, ügyvivő szakértő

Az internet megjelenésével egy teljesen új piaci lehetőséget kaptak a vállalkozások eladni termékeiket, és megismerni a fogyasztókat. Azt is mondhatnánk, hogy minden, amire szükségük volt adottá vált. Mégis a tendenciák alapján úgy tűnik, hogy a kis- és középvállalkozások szintjére a vártnál lassabban jut el. Akikhez pedig eljut, sokszor nem megfelelően tudják használni, így nem is igazán érzelik a teljes potenciálját. Magára az online marketingre pedig igen kevés hányadát szánják a vállalkozások a bevételeiknek. Pedig azon túl, hogy költséghatékony megoldásnak számít a hagyományos marketinggel szemben, számos más előnye létezik még.

Dolgozatom általános célkitűzése ezért az volt, hogy ismertessem a mai digitális gazdaság előnyeit és hátrányait, elemezzem, hogy ebben a tekintetben Magyarország milyen helyet foglal el az Európai Unióban. Célom az online vásárlói magatartás elemzéséből rávilágítani arra, hogy milyen situációk okozhatják a vállalkozások kudarcait, amely fakadhat általános, vagy kifejezetten nemzeti preferenciákból. Mindezt egy STEEP analízisen keresztül vezettem le, amelyet a digitális fogyasztók vásárlói magatartásának feltérképezése követett. A szekunder adatgyűjtést követően pedig egy online nem reprezentatív primer kutatást is elvégeztem, amelyen keresztül rálátást kaptam, hogyan reagálnak a digitális fogyasztók a különböző online vásárlással kapcsolatos állításokra. Ezt követően a kérdőíves felmérésem eredményeimnek elemzését végeztem el, és hasonlítottam a felmérésben szereplő hazai kitöltőket (416 fő) a többi Unió tagország válaszadóihoz (211 fő). Megállapítható volt, hogy Magyarországon a vásárlók preferenciarendszere sokkalta eltérőbb a kelet és nyugat európai országoktól, így csakis hazánkat vizsgálva teljesen más eredményeket kaphatunk, mint a többi tagállamban. A magyar válaszadók például a leginkább a személyes átvételt és utánvétellel való fizetési módokat preferálták, míg ezzel szemben a többi tagállamban már kedveltebb a bankkártyával való fizetés.

Véleményem szerint ezek a vásárlói magatartásbeli különbségek nagy hatással bírnak egy vállalkozás életére. Helyi fogyasztóink meglehetősen máshogy gondolkodnak az internetes vásárlásról, mint mi azt gondoltuk volna. Meglátásom szerint ezért sokkal inkább nemzeti szinten kellene vizsgálni az online marketinget és hatásait, minthogy a nemzetközi statisztikákból építkezzünk.

A RAIL CARGO HUNGARIA ZRT. ÁRUFUVAROZÁSI FOLYAMATAINAK VÁLTOZÁSA A VASÚTI LIBERALIZÁCIÓT KÖVETŐEN

Szerző: Nagy Orsolya Bernadett, MA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Nagy Lajos, adjunktus

2004-től a vasúti áru fuvarozásban alapvető változások következtek be. A vasúti liberalizáció keretén belül új magánszervezetek jelentek meg. 2008-ban a privatizáció keretében az áru fuvarozási üzletág osztrák kézbe került és 2010 óta Rail Cargo Hungaria Zrt. néven végzi tevékenységét.

Kutatásaimat a Rail Cargo Hungaria Zrt.-nél (továbbiakban RCH), Magyarország piacvezető vasúttársaságánál végeztem. A RCH évente több mint százezer vonatot indít és közel 33 millió tonna árut fuvaroz.

Dolgozatom célja megvizsgálni, hogy a bekövetkezett változások milyen hatással voltak a RCH, illetve jogelődjének az áru forgalmára. A kutatásaim során szekunder adatokat használtam fel, melyeket egyrészt a szakirodalmi könyvek, folyóiratok, és egyéb internetes források adtak, amelyek nélkül nem tudtam volna elsajátítani a szükséges elméleti alapokat. Másrészt a RCH-től kapott forgalmi adatok, belső kiadványok, és egyéb internetes oldalak segítettek munkámat. 2006 és 2015 közötti részletes adatbázist dolgoztam fel. Elemeztem a cég gazdasági helyzetének változását és az áru forgalom összetételének, volumenének alakulását, valamint a cég piaci részarányának változását és a változás okait.

Munkám eredményeként megállapítottam, hogy az RCH áru forgalmának termékösszetétele a legfontosabb termékek esetén jelentősen nem változott. Továbbá, hogy a cég áru forgalma és piaci részaránya is csökkent. A csökkenés egyik oka az import és a tranzitszállítások visszaesésével magyarázható. A 2008-as gazdasági válság rányomta bélyegét a privatizáció utáni közvetlen időszakra, ami az áru forgalom csökkenésén kívül a gazdasági mutatókban is megnyilvánult, bár 2012-től már több területen is megfigyelhető javulás.

EGY ALTERNATÍV FEHÉRJEFORRÁS ÉRTÉKELÉSE: A ROVARFOGYASZTÁS KIHÍVÁSAI ÉS LEHETŐSÉGEI

Szerző: Nagy Richárd, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Balogh Péter, egyetemi docens

Széles körben elfogadott az a tény, miszerint 2050-re 9 milliárd ember fog élni a Földön. Ahhoz, hogy ennyi ember ételmezésellátása megoldott legyen, a jelenlegi ételmezés előállítás mennyiségét közel a duplájára kell növelni. Új ételmezés előállítási módszereket kell kialakítanunk. Az ehető rovarok mindig is részei voltak az emberek számára rendelkezésre álló táplálkozási formáknak, azonban egyes társadalmak elutasítják az ilyenforma ételmezési lehetőséget.

A dolgozatom célkitűzése a rovarfogyasztáshoz kapcsolódó kihívások és lehetőségek összefoglalása illetve egy részben saját szerkesztésű, a témához kapcsolódó elfogadottsági felmérés statisztikai elemzése. A primer adatgyűjtés célja a kitöltők alkotta sokaság adta válaszok elemzése az általános hús fogyasztási és a rovarfogyasztással kapcsolatos témakörökben. A legfőbb alkalmazott statisztikai módszerek a Mann-Whitney és a Kruskal-Wallis rangteszték. A szekunder adatgyűjtés alapjai a FAO 2012-es római ételmezésbiztonsági konferenciája és különböző rovarfogyasztással kapcsolatos nemzetközi kutatások.

A legfőbb eredmények alapján megállapítható, hogy a válaszadók saját bevallása szerint a hús fogyasztás elengedhetetlen az egészség megőrzése érdekében, inkább elfogadóak az új, innovatív ételek iránt, főleg, ha társaságban van lehetőségük kipróbálni. A kitöltők szerint a legfőbb akadályok, amiért a rovarfogyasztás nem elterjedt a nyugati országokban az alábbiak: kulturális különbségek, a rovarokat kár- és kórokozással azonosítjuk, európai szemlélettel ez egy primitív étkezési forma. Ezek a megállapítások alátámasztják a szakirodalmak által meghatározott legnagyobb gátat az innováció széleskörű bevezetésében: a nyugati ízlésvilágot. Ennek ellenére a válaszadók kétharmada kipróbálna egy rovar központi ételt.

A főbb eredményeket összegezve az innováció széleskörű bevezetése a piacra még idő előttinek mutatkozik, azonban a korai innovátorokat célzó szegmentumokba történő belépés indokolt lehet.

KANADA ÉS AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK GAZDASÁGI KAPCSOLATA

Szerző: Németh Ketrin, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens

A regionális integrációk elemzése nélkülözhetetlen a mai gazdasági helyzet teljeskörű feltérképezése szempontjából. Ma kevés olyan ország van, amely ne lenne legalább egy ilyen jellegű összefonódás tagja. Természetesen Kanada és az Amerikai Egyesült Államok sem kivételek ezalól. A két ország kiemelkedően jelentős világgazdasági viszonylatban, erős, fejlett nemzetek, amelyek példaként szolgálhatnak gazdasági kapcsolatukat tekintve a többi ország számára. A jelenlegi trendekkel ellentétben, én dolgozatomban, az USA Mexikóval való gazdasági kapcsolata helyett, az északi szomszédjával fennálló kereskedelmi viszony kialakulását vizsgáltam. Fontosnak tartom, hogy a fejlett és fejletlen országok kontaktusának sokat boncolgatott témáját hátrahagyva, két fejlett ország gazdasági kapcsolatára is kellő figyelmet fordítsunk, ezért dolgozatom középpontjában is, a hagyományoktól eltérően, inkább Kanada áll. A két ország közötti integrációs törekvéseket időrendben vizsgáltam, egészen 1854-től napjainkig. A jelentősebb NAFTA-t megelőző egyezményeket, azaz az Auto Pactet, valamint a CUSFTA-t átfogóbban elemeztem. A NAFTA dolgozatom –, valamint a két ország – legmeghatározóbb „fejezete”, amiben a nemzetek elvárásai, elképzelései után a megállapodás hatásait vizsgáltam. Saját empirikus elemzéseim, illetve a releváns és aktuális szakirodalom feldolgozása után, a két ország gazdasági kapcsolatának több területére vonatkozóan sikerült végső konzekvenciát levonni, iránymutatást megfogalmazni. Mindenek előtt kijelenthető, hogy Kanada számára nélkülözhetetlen a „jó szomszédi viszony” fenntartása és fejlesztése az USA-val, hiszen a kapcsolat erősödése mind a termelékenységben, munkabérekben és az általános jólétben is emelkedést hozna magával. A vizsgálati eredményeimből jól kivehető, hogy a különféle egyezmények, az Auto Pacttel kezdődőleg, milyen mértékű pozitív hatással voltak Kanada gazdaságára. Az ország egyik legfontosabb törekvése és célja a jövőben is az kell hogy legyen, hogy saját vállalatainak és fogyasztóinak érdekeit tartsa szem előtt, ezen belül is KKV-k helyzetét, mivel Kanada exportáló vállalatainak 90%-át ők adják, és jelentős hányaduk az USA-t választja fő export és import partnerének. A kereskedelmi megállapodások természetéből adódóan, a dolgozatomban ismertetett kontraktusoknak is voltak hiányosságai, amelyekre a két országnak különösen nagy hangsúlyt kell fektetnie a további egyezmények tárgyalásai alkalmával.

KÜLÖNBÖZŐ TALAJMŰVELÉSI RENDSZEREK BERUHÁZÁS-GAZDASÁGOSSÁGI ÉRTÉKELÉSE

Szerző: Pál Dorina, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, adjunktus

Napjainkban a szántóföldi növénytermesztési tevékenység számos kihívással küzd, ilyen kihívásnak tekinthető a szélsőséges időjárási körülmények, a piaci anomáliák, mint az input és output áraknak a tekintetében. A Föld energiaforrása véges, amelyet mára már egyre több embertömeg használ. Hatékony megoldást a technológiai fejlesztések gazdálkodás jelenteken, melyek során egységnyi földterületről a lehető legnagyobb hozam elérése a cél.

A dolgozatom célkitűzése, hogy megállapítsam, hogy érdemes-e technológiát váltani a szántásos talajművelésről sávos talajművelésre. Specifikus céljaim közé tartozott, hogy megvizsgáljam a technológia költség és ráfordítás viszonyait, a hozamok és termelési értékek hogyan alakulnak a vizsgált években. Megtérül-e a beruházás a hasznos élettartam alatt? Annak érdekében, hogy erre a kérdésre átfogó választ lehessen adni a dolgozatban két típusú technológiát azonos kukorica termesztés esetén vizsgáltam. Erre a vizsgálatra kiépítettem egy modelligazdaságot, ami a Magyarországra jellemző vetésszerkezetet tartalmazza. A vetésterület 200 ha-on terül el, ebből 1300 ha-os területen helyezkedik el a tavaszi vetés, amiből 300 ha-os területen napraforgót, 1000 ha-os területen pedig kukoricát vetünk. A dolgozatomban ezt a vetésterületet használtam fel, úgy hogy 500 ha-os területen szántás, 500 ha-os területen pedig a sávos alpművelési technológiát alkalmaztam.

Meghatároztam az alpműveléshez szükséges eszközöket, költségeket. A költségoldali elemzés nagyban támaszkodik a KITE Zrt. által kísérletekben mért gépteljesítményekre, illetve a forgalmazott munka és erőgépek árjegyzékére.

A hat év átlagából megállapítható, hogy a különböző művelési módok milyen különböző jövedelmet képesek termelni. Általánosságban az is elmondható, hogy a szántással művelt területek alacsonyabb jövedelmet képesek termelni, mint a sávos művelésűek.

Eredményeimet legfőképp a kamatok változása határozza meg. Négy scenáriót határoztam meg, melyekben a kamatok változnak. Két szemlélet a Növekedési Hitelprogram keretében, kettő pedig a banki finanszírozás keretében készült, ezeket bontottam optimista, realista scenárióra és pesszimista scenárióra. A scenárió típusokat a kamatok változékonysága jellemzi, megvizsgáltam, hogy ezekkel a kamatokkal hogyan alakulnak a beruházás-gazdaságossági mutatók.

Kutatásom alapján arra a következtetésre jutottam, hogy megéri a szántásos alpművelésről áttérni a sávos művelésre. Fontos azonban figyelni arra, hogy a különböző művelésmódok eltérő viszonyok között tudnak optimális teljesítményt nyújtani.

A MOBILFIZETÉS ÉS AZ ÉRINTÉS NÉLKÜLI FIZETÉSI TECHNOLÓGIÁK VIZSGÁLATA

Szerző: Pelsőczy Máté, BA IV. évfolyam
Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő

A mobilfizetés Magyarországon még életciklusának legelején van, pedig már számtalan lehetőséget kínálnak a szolgáltatók, egyes megoldásokat különböző kedvezményekkel összekötve, hogy gyorsítsák a technológia terjedését.

Az érintés nélküli fizetés már évek óta elérhető hazánkban és mára csekély az olyan kereskedelmi egységeknek a száma, ahol ne lehetne fizetni Paypassos bankkártya segítségével.

Szekunder kutatást végezve bemutattam a pénz fejlődését, az elektronikus kereskedelmen át az okostelefonos fizetési megoldásokig. Külön fejezetekben tértem ki a hazai megoldásokra és a külföldi mobilfizetési tendenciákra. Gyors, kényelmes és biztonságos, akik használják szeretik és pártolják a terjedését, derül ki a primer kutatásom során elvégzett online kérdőíves kvantitatív kutatásból, legalábbis a felmérésben résztvevőkre mindenképp elmondhatók ezek az érvek. A felmérés során 386 fő került be a mintába. Az online kérdőívben szerepeltek zárt és nyílt kérdések, valamint 1-5-ig terjedő Likert-skálán értékelhették az állításokat annak függvényében, hogy azokkal mennyire értenek egyet a kitöltők.

Fő célkitűzésem volt, hogy megvizsgáljam a felmérésben részt vevők érintés nélküli fizetéshez való hozzáállását, mi a véleményük a mobilfizetésről, illetve felmérjem a pénzügyi szokásaikat, melyekre érdekes eredményeket kaptam.

A válaszadók készpénz és bankkártya használati szokásai megoszlanak, de elmondható, hogy egyre inkább a bankkártya használat kezd előtérbe kerülni, mely arányt feltehetőleg a mobilfizetés fel fog borítani néhány éven belül. Egyik érdekes eredmény, mely alapján el kellett vetnem az egyik hipotézisemet, hogy a kitöltők kevésbé tartanak a Paypassos fizetéstől, amely meglepő volt számomra a korábbi tapasztalatok alapján. A mobiltárca a hatalmat, ha átvenni nem is fogja a bankkártya felett az elkövetkezendő években, ennek ellenére komoly riválisként tekinthetünk rá, mert sokkal praktikusabb és rendkívül szerteágazó a felhasználási köre.

Dolgozatomban a fentebb leírtakkal kapcsolatban előzetes feltevéseimet igazoltam, mely eredményekből nem reprezentatív jellege miatt következtetni nehezen lehet, de további kutatásoknak kiváló alapul szolgál. Úgy vélem ez egy életképes fizetési megoldássá fog válni néhány éven belül és nem fognak meglepődni az emberek, ha valaki a pénztárcája helyett a mobiltelefonját használja fizeteskor.

A CSOKONAI SÖRÖZŐ ÉS ÉTTEREM STRATÉGIAI TERVE

Szerző: Pelyvás Renáta, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

Az elmúlt évtizedekben a stratégiai menedzsment és stratégiai tervezés, mint üzleti szakkifejezések rendkívül népszerűvé váltak. Hazánk működő szervezeteiben, főleg a rendszerváltás óta, a stratégiák kidolgozása széles körben alkalmazott vezetői eszközzé alakult. A gazdálkodó szervezetek megfontolt és jól megalapozott metódusok nélkül valószínűleg kevésbé lennének sikeresek a gazdasági életben. A megfelelő stratégia kialakítása során széles látókörre, kreativitásra, kutatások-elemzések sorára van szükség.

A dolgozatomban a Csokonai Söröző és Étterem stratégiai tervének elkészítését tűztem ki célul. Vizsgálataim során a saját korosztályomra, azaz az Y generációra jellemző szemléletmódot igyekeztem alkalmazni, amely egy új perspektíva a vállalkozás elemzésének tekintetében. Az adatgyűjtést kvantitatív és kvalitatív kutatások előzték meg: mélyinterjút készítettem az étterem vezetőjével és alkalmazottaival, személyes látogatásaim során adatokat gyűjtöttem a vendégkörrel, az épület felépítéséről és funkcióiról, higiéniai faktorokról, az online felületről, marketing tevékenységről, mindezt összevetve a versenytársak által nyújtott termékek- és szolgáltatások körével.

A széleskörű külső- és belső környezet elemzés alapos megfigyelést és vizsgálódást igényelt, amelynek segítségével a vállalkozás működését igyekeztem minél több szempontból megközelíteni.

A versenytársak elemzése során egy rendkívül komplex „kutatásra” volt szükség, amelynek eredményeként huszonhárom szempont alapján súlyoztam három étterem szolgáltatásait, funkcióit és kínálatát. A végeredmény, hogy az általam választott étterem tölti be a vezető pozíciót Debrecenben.

A lehetséges stratégiai irányok meghatározásához olyan elismert módszereket és analíziseket alkalmaztam, mint: SWOT, BCG, McKinsey-GE portfólió mátrix és Michael Porter Generikus stratégiák. Az adatok alapján releváns volt, hogy az étteremnek a fejlesztést kell követnie. Ennek értelmében hosszú távú pénzügyi és stratégiai célokat határoztam meg a cég számára.

A lehetséges stratégiai irányok meghatározásakor egyértelmű volt, hogy az intenzív stratégiai lesz az ideális választás, amelyet a QSPM mátrix is igazolt.

Végső következtetésem szerint a Csokonai Söröző és Étterem számára a piacmélyítés lehetősége az az irány, amelyet követve a bevétel jelentősen fokozódhat és a versenyelőny hosszú távon is fenntarthatóvá válhat a jövőben.

ONLINE HIRDETÉSI LEHETŐSÉGEK AZ ÉLELMISZERIPARBAN

Szerző: Pethe Anikó, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Fehér András, ügyvivő-szakértő

Véleményem szerint a XXI. században elengedhetetlen eleme a vállalkozások marketingtevékenységének az online eszközök alkalmazása. Fontos, hogy a kis- és közepes vállalkozások saját online marketing stratégiával rendelkezzenek, hiszen az átlagos vásárló szívesebben vesz olyan terméket, melyről korábban már hallott, a tudatos vásárlás eszméjének egyre szélesebb körben való terjedése idején pedig a fő információforrás számukra az internet.

Dolgozatomban fő célkitűzésem a húsfeldolgozó ipar vállalatainak online marketing lehetőségeit megvizsgálni.

Szekunder kutatásom során az online marketing eszközök lehetőségeinek áttekintését tűztem ki célul, külön hangsúlyt fektetve a keresőoptimalizálásra, a keresőmarketingre és a közösségi média eszközökre. Előbbiek közül elsősorban a Google nyújtotta lehetőséget vizsgáltam.

Primer kutatásomat három szempontból végeztem. A hirdetői oldal megismerése érdekében egy AdWords szakértővel készítettem szakértői mélyinterjút.

A húsfeldolgozó oldal vizsgálatához hat, az Észak-Alföldi régióban található húsfeldolgozó vállalkozás a témában kompetens képviselőivel készítettem interjút. Ezekből kiderült, hogy a cégek nem fordítanak elegendő figyelmet a marketingre, általános nézetük, hogy ez elsősorban a felvásárló kereskedelmi egységek feladata.

Véleményem szerint a húsfeldolgozó vállalkozások általános nézetén, miszerint a marketing tevékenység nem az ő feladatuk, mindenképpen változtatni kell. A márkaépítés alapköveként lehetetlen, hogy megfeledezzünk a fogyasztók felé irányított marketingkommunikációról.

A fogyasztói oldalt egy nem reprezentatív online kérdőív segítségével igyekeztem megismerni, melyben a 30 éves és annál fiatalabb korosztály véleményét vizsgáltam. A kutatásban 446 kitöltő vett részt.

A fogyasztói kérdőívekből kiderült, hogy az internetezők bizalmatlanok magukkal a hirdetésekkel szemben, amely alól sem az online, sem az offline eszközök nem kivételek. Nagy arányban igyekeznek kihasználni az interneten a reklámok szűrésének ingyenes lehetőségét, de a hirdetésmentességért csak kevesen és keveset fizetnének.

Úgy vélem, optimális megoldás lenne, ha a vállalkozások minél több felületen jelen lennének. A honlap és a közösségi oldal mellett érdemes az AdWords kampány fenntartása. Így a fogyasztók gyorsabban elérhetik a cégeket, a hirdetők pedig több felületen teremthetnek kapcsolatot a potenciális vásárlókkal.

EGYETEMISTÁK PÉNZÜGYI KULTÚRÁJA – ELÉG AZ EGYETEMEN ELKEZDENI A FEJLESZTÉST?

Szerző: Pintye Alexandra, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Kiss Marietta, adjunktus

A pénzügyi kultúra nem újkeletű fogalom, jelentőségére mégis csupán a 2008-as pénzügyi válság hívta fel a figyelmet. A fiatalok pénzügyi kultúrájának fejlesztése kulcsfontosságú, hiszen egyéni és társadalmi szempontból lényeges, hogy a felnövekvő generáció képes legyen tudatos pénzügyi döntéseket hozni.

Primer kutatásom célja, hogy felmérje a Debreceni Egyetem nappali tagozatos hallgatóinak pénzügyi kultúráját az OECD által létrehozott három komponens (pénzügyi ismeretek, pénzügyi viselkedés, pénzügyekkel kapcsolatos attitűdök és preferenciák) mentén. Legfőbb kutatási kérdésem az, hogy a Gazdaságtudományi Karon tanuló, azaz speciálisan pénzügyi-gazdasági képzésben részesülő hallgatók pénzügyi kultúrája mutat-e pozitív eltérést a további 13 karon tanuló, célzott gazdasági képzésben egyetemi éve alatt nem részesülő fiatal kultúrájához képest. Hipotézisem szerint a gazdasági képzésben részt vevő diákok magasabb szintű pénzügyi kultúrával rendelkeznek, mint a többi egyetemista.

A vizsgált diákok pénzügyi ismereteinek szintjéről megállapítható, hogy körükben az egyes pénzügyi fogalmak ismerete, illetve azok gyakorlati alkalmazása sok esetben nem pontos. A gazdasági felsőoktatásban és egyéb képzésben részt vevő diákokat összevetve megállapítható, hogy a legtájékozottabbak a közgazdász hallgatók.

A vizsgált hallgatók pénzügyi viselkedése számos esetben nem tudatos. A gazdasági és egyéb képzésben részt vevők magatartását több szempont szerint összevetve a gazdasági oktatás pozitív hatásának meglétét csupán egy elemnél, a pénzügyi termékek kiválasztása előtti tájékozódásnál tapasztalhatjuk.

A pénzügyekkel kapcsolatos attitűdök és preferenciák elemzése során megállapítható, hogy a vizsgált diákokat a megtakarításokhoz való pozitív hozzáállás jellemzi, a hitelekkel és a bankokkal kapcsolatban elutasítóak, a kockázatokhoz negatívan állnak. A gazdasági képzésben való részvétel negatív hatással van a megtakarításokkal és a kockázatok elkerülésével kapcsolatos attitűdre.

Összességében tehát hipotézisem nem igazolódott be, azaz a közgazdász hallgatók nem rendelkeznek magasabb szintű pénzügyi kultúrával, mint a többi egyetemista (csupán egyes részterületeken), ami alátámasztja a pénzügyi kultúra fejlesztésének minél fiatalabb korban történő elkezdésének fontosságát.

MUNKAHELYI MOTIVÁCIÓ VIZSGÁLATA A MUNKA JELLEMZŐI MODELL ALKALMAZÁSÁVAL

Szerző: Pöstényi Ágota, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Ujhelyi Mária, egyetemi docens

A motiváció jelentős szerepet tölt be életünkben, tulajdonképpen a sorsunkat végigkísérő tényezőről van szó. A sikereket szolgálja a munkahelyi motiváció, ami ha jelen van a munkavállalók életében, akkor sokkal hatékonyabban és lelkesebben dolgoznak, ezáltal több elismerést kapnak, így még inkább motiváltak lesznek. A munkamotiváció jelentőségét nem lehet alulbecsülni, ez mindig is aktuális téma marad a vállalatok, munkáltatók számára.

Dolgozatomban a munkahelyi motivációt vizsgálom a munka jellemzői modell által egy adott vállalatnál. A modell a munkakör újratervezésre épül, ezáltal motiválóbbr és elégedettséget kiváltó munkahelyeket lehet kialakítani. Célul tűztem ki a vállalatnál az adott munkakörökben dolgozók motivációjának vizsgálatát és a munkakörök összehasonlítását a motivációs potenciál faktor alkalmazásával. Az eredeti modellben szereplő változók közötti kapcsolatot szándékoztam vizsgálni statisztikai mutatószámokkal és próbákkal.

A vizsgálatom egy már létező, Hackman és Oldham nevéhez köthető felmérésen alapszik. Az említett kutatásra építve kérdőívet készítettem, amelyet nyomtatott formában, személyesen juttattam el a vállalat adott munkaköreiben dolgozó egyénekhez. Így egy primer, kvantitatív kutatást hajtottam végre. A modell alapvető jellemzői által eredményezett kritikus pszichológiai állapotok és a személyt és munkát érintő eredmények, valamint a növekedési mutató közötti függőségi viszonyt korrelációs együttható alkalmazásával vizsgáltam. Az egyes munkakörök motivációs potenciáljainak átlagait t-próbával hasonlítottam össze.

A kutatás során keletkezett eredményeket értékeltem, összehasonlítottam a négy munkakört- adminisztrátorok, fizikai munkások, kereskedők és gépjárművezetők- a motivációs potenciál faktor alapján. Javaslatokat tettem azon munkakörök esetében, ahol az alapvető jellemzők alacsonyabb mértékben voltak jelen.

A vizsgálat alapján kimondhatom, hogy a modellben több változó is függő viszonyban van egymással, valamint a munkakörök hasonló motiváló erővel bírnak. A kereskedők a leginkább motiváltak, őket követik a gépjárművezetők, a fizikai munkások majd az adminisztrátorok.

KÉSZLETTERVEZÉS A FIOREX KFT-NÉL ELŐREJELZÉSI MODELLEK FELHASZNÁLÁSÁVAL

Szerző: Pusztai László Péter, MA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Oláh Judit, egyetemi docens

Mai világunkban a vállalkozások életében egyre fontosabb szerepet játszanak a logisztikával összefüggő költségek. Ennek egy részét képezik a készlettartással és raktározással kapcsolatos költségek.

A Fiorex Packaging Kft. raklapok és egyéb csomagolótechnikai göngyölegek gyártásával és továbbértékesítésével foglalkozó vállalat. Az általuk forgalmazott termékek sajátossága a nagy területigény. Egy ésszerű készletgazdálkodási rendszer használata a tőkelekötési költség csökkentésén kívül számos lehetőséget ad a vállalkozás számára, például az így felszabadított tőkét beruházásra lehet fordítani.

Kutatásomban a Fiorex Kft. által tárolt termékek differenciált készletgazdálkodási problémáit vizsgálom. ABC-elemzéssel kiválasztom azokat a legfontosabb termékeket, amelyek döntően befolyásolják a vállalkozás gazdálkodását, és ezt követően a legnagyobb relatív súllyal rendelkező, vagyis a legfontosabb termékek forgalmát előrejelzési módszerekkel elemzem.

Az előrejelzési módszerek tudatos és tudományos alkalmazása lehetővé teszi, hogy figyelembe vegyük a termék értékesítési célcsoportjának igényeit, és olyan készletmennyiséget tudjunk tartani, amely a vállalkozás számára megfelelőbb. Mozgóátlag számítást, exponenciális simítást, szezonális kiigazítást tartalmazó modelleket, illetve lineáris trendszámítást alkalmazok a különböző termékekre. Kiszámolom minden termékre az előrejelzés hibáját, mind 6 havi, mind gördülő tervezést figyelembe véve. A legkisebb hiba alapján kiválasztott módszereknél egy, a vállalkozás által megadott nyitókészletből számolva megvizsgáltam, hogy az előrejelzések között legjobbnak ítélt módszert alkalmazva hogyan alakul a készlethiányos időszakoknak a száma, a készlethiány nagysága, és hogyan alakul az átlagkészlet.

A dolgozatban elvégeztem a különböző módszerek összehasonlító elemzését, és tapasztalataim szerint a biztonsági készletek meghatározásában a reziduális szórás helyett célszerűbb a standard hibát használnia a vállalatnak.

A FENNTARTHATÓ HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉS GÖNC TELEPÜLÉSEN

Szerző: Rohály Noémi, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Kissné Nagy Csilla, PhD hallgató

A gazdasági tevékenység nem elsődleges célja, hanem fő eszköze életmódunk kialakításának és fenntartásának. A gazdaságfejlesztésre éppen azért van szükség, hogy alapot teremthessen arra, hogy más igények megszülethessenek, ezáltal jobb életszínvonalat teremtsünk magunk és környezetünk számára.

Dolgozatom témájaként lakóhelyem, Gönc település fenntartható helyi gazdaságfejlesztését választottam. Fontosnak tartom, hogy az itt élőknek, elsődleges célja legyen, hogy a fenntarthatóság és a környezettudatosság szemléletében éljenek.

Gönc egy hátrányos helyzetű település, mely egyben jelentős társadalmi és gazdasági problémakörrel néz szembe a mindennapok során. A városból a munkahelyhiány és a társadalomszerkezet degradálódása miatt, a fiatal korosztály elköltözik, mely a folyamat további felerősödéséhez vezet, továbbá a gazdaság szerkezetére is hatással van. A lakosság jelentős része alacsony iskolai végzettséggel és gyenge fizetőképes keresletével nem a legalkalmasabb feltételrendszerét alkotja egy virágzó gazdaság létrejöttének. Dolgozatomban a település állapotfelmérésén, és általános társadalmi, gazdasági bemutatásán túl célom, hogy bemutassam, miként lehetne egy hátrányos térségben lévő településnek fenntartható keretek között elindulni a fejlődés felé. Fontosnak tartom ismertetni azt, hogy a település a körülményekhez képest, milyen lehetőségekkel élhet, továbbá melyek azok a tényezők, melyekre a jövőben is támaszkodni tud. Célkitűzésem megvalósításához szükséges kutatásokat: egy általam készített SWOT-elemzést, szekunder, valamint primer kutatást végeztem. A SWOT-analízis a város erőssége, gyengesége, veszélye mellett rámutatott olyan lehetőségekre, mely nem hagyható figyelmen kívül a település jövőjét illetően. Primer kutatás során kérdőíves vizsgálatot, illetve a város jelenlegi gazdasági állapotáról, valamint jövőbeni gazdaságfejlesztési terveiről/elképzeléseiről interjút készítettem a város polgármesterével. A kérdőíves eredmények rávilágítottak a fennálló problémákra, hiányokra és a megkérdezettek vágyaira is a település kapcsán. Elmondható, hogy Göncnek szüksége van tudatosan felépített gazdaságfejlesztési politika alkalmazására ahhoz, hogy a versenyképes és gazdasági potenciálját tekintve vonzó településsé tudjon válni, illetve dolgozatomban feltárt lehetőségek és javaslatok esetleges alkalmazásával segítséget nyújthatna Gönc gazdaságának fejlődésében a fenntarthatóság fegyelembé vételével.

TOKAJ TURIZMUSÁNAK FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI A VÁROSMARKETING BEMUTATÁSÁN KERESZTÜL

Szerző: Schmidt Edina, BA IV. évfolyam
Konzulens: Bakosné Kiss Virág, ügyvivő-szakértő

Napjaink globalizálódó világában a városok legnagyobb kihívásának tekinthető a gazdaságuk élénkítése, amelyhez hozzájárul a hatékony marketingtevékenységgel elért turisztikai piacon való előkelő megjelenés is. Ha egy település megfelelő turisztikai potenciállal bír, képes nagy mennyiségű turistaforgalmat generálni, amely bevételt jelent a város számára. Ehhez nem kell más, mint markáns, hatékony marketingtevékenység. Dolgozatomban a turizmus és a marketing szimbiózisát szeretném kiélelni azzal összefüggésben, hogy ennek megvalósulása az adott település gazdaságának felvirágzásához vezet. Kutatásom helyszínéül Tokaj városát választottam, ahol a turizmus nagy múlttal rendelkezik, ugyanakkor mégis hanyatlásnak indult a város turisztikai megítélése. Kutatásom eredményeit kiértékelve igyekeztem megfogalmazni a város fejlesztési lehetőségeit olyan módon, hogy használható legyen az illetékesek számára.

A feldolgozott szakirodalmon kívül dokumentumelemzés keretében elemeztem Tokaj Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (2015-2023). Ennek mentén kétoldalas kérdőíves megkérdezést alkalmaztam, amelynek keretében a fogyasztói és a vállalati oldalt kérdeztem Tokaj általános turisztikai ellátottságáról. A vállalkozói felmérést 20 tokaji vállalkozás bevonásával készítettem személyes megkérdezés keretében, a fogyasztói felmérést pedig 271 alany segítségével valósítottam meg. Az eredményeket megoszlási mutatók mentén vizsgáltam meg.

A kétoldali megkérdezés segítségével kutatómunkám eredményeül sikerült megállapítani a két csoport gondolkodásában, véleményében fellelhető azonosságokat és különbségeket, és ezekből releváns következtetéseket levonni. A véleményegyezések és véleménykülönbségek segítettek megfogalmazni, hogy milyen irányok mentén mondható sikeresnek vagy elmaradottnak a város. Ezenkívül további marketinglehetőségeket is felismertünk, mint például komplex szolgáltatáscsomagok nyújtása, illetve egyfajta közösségi marketing alkalmazása, amely hozzájárul a program- és rendezvénykínálat szélesítéséhez és terjesztéséhez a fogyasztók körében.

A kutatás lehetőséget biztosított arra is, hogy a későbbi lehetséges kutatási irányokra is javaslatot tehesünk. Remélem, a megfogalmazott következtéseim és javaslataim a város turisztikai és gazdasági fejlesztését fogják szolgálni a jövőben.

AZ X ÉS AZ Y GENERÁCIÓ MUNKAVÁLLALÁSA ÉS VERSENYKÉPESSÉGE

Szerző: Strack Renáta Ágnes, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Kőmíves Péter Miklós, PhD hallgató

Az elmúlt évszázadban a világunk igazán felgyorsult, ennek köszönhetően az értékek fontossági sorrendje talán meg is változott. Itt főként a fiatalabb generáció tagjaira gondolok, akik már nem igazán tudják elképzelni az életüket internet és okostelefonok nélkül. Ez lehet az oka, hogy már máshogy viszonyulnak a munkaerőpiachoz is. Ennek okán vizsgáltam meg a tudományos diákköri dolgozatomban, a generációs különbségeket, főként az X és az Y nemzedéket. Fő kérdésköröm, hogy ha a kompetenciáikat vesszük figyelembe, melyik munkavállaló a versenyképesebb. Ebben a körben szeretném azt is vizsgálni, hogy az egyes generációk között tényleg lényegi különbség található, vagy pusztán életkori sajátosságról beszélhetünk? Mindkét generációnak vannak előnyei és hátrányai is, a szakirodalom szerint az X generáció lojálisabb és kitartóbb, viszont az Y generáció rugalmasabb és a technikai jártasságban jelenleg nincs párja.

Először a szakirodalmi forrásokban leírtakat vettem alapul, ahol tisztázódott is bennem, hogy pontosan hogy határozzák meg a generációkat, valamint milyen felosztások jellemzőek. Ezután az általános célkitűzéseim értékeléséhez, számos felmérést hívtam segítségül, hogy a valóságban tényleg alátámasztja-e a szakirodalmakat. Majd interjúk formájában megvalósuló primer kutatást végeztem, mely során volt szerencsém három különböző szektor HR szakértőjével elbeszélgetnem ebben a témában. Az interjúkérdéseimet három témakörre osztottam, először is a toborzás és kiválasztás technikáira voltam kíváncsi, majd a véleményükre az X és az Y generációt tekintve, és végül az idősebb és a fiatalabb nők munkaerő-piaci lehetőségeire, valamint ehhez kapcsolódóan a gyermekvállalás utáni alternatívákra.

Véleményem szerint a generációs életkori meghatározás sok esetben nem teljes körű, hiszen ha az Y generációt nézzük, egy 22 évesről meglehetősen eltérően gondolkozik egy 35 éves ember. A kutatásom azt támasztja alá, hogy a munkáltatók nincsenek túl jó véleménnyel az Y generáció fiatalabb tagjairól, viszont elismerik őket a technikai jártasságuk miatt. Az interjúk és a szakirodalmat tekintve az X generációról elmondható, hogy a jelen helyzetben ők versenyképesebbek, viszont az Y generáció idősebb tagjainak pozíciói is jelentősen javultak.

A MOTIVÁCIÓ VIZSGÁLATA AZ ÉRTÉKESÍTÉSI SZEGMENSZEN

Szerző: Szakács Attila Péter, BA IV. évfolyam

Konzulens: Dr. Kiss Zsuzsanna, adjunktus

A kutatás célja a motiváció vizsgálata volt, Herzberg kéttényezős modellje alapján, a jelen gazdasági helyzetben. Azonban, mint minden kutatásnak, ennek is voltak korlátai, hisz a kutatásban csak 56-an vettek részt, vagyis jelen esetben egy kisebb létszámú empirikus kutatásról beszélhetünk. Ahhoz, hogy pontosabb eredményeket kapjunk, mindenképp szükséges volna egy jóval nagyobb minta, ami alapján már jobban általánosíthatóak lehetnének a végső eredmények a felmérésben. A kis minta ellenére a kutatási eredmények számottevőek, hisz nagy mértékben összhangban vannak a herzbergi kéttényezős elmélettel, azonban néhány ponton eltérő eredményekkel. Az elmélet mindenképpen megmutatta, hogy csak a fizetés növelésével nem feltétlenül kaphatunk motivált dolgozókat, ahhoz rengeteg más feltételnek is teljesülnie kell.

A kutatáshoz kapcsolódó kérdőívet három nagyvállalatnál töltötték ki: egy banknál, egy biztosítónál és egy energetikai szolgáltatónál. A megcélzott terület az értékesítési szegmens volt, ahol a front-office dolgozók motivációját vizsgáltam. A résztvevők között nem csak beosztottak, hanem közép- és felsővezetők voltak, akik így még szélesebbkörű eredmények elérését tették lehetővé. Az azonosító kérdések után Herzberg kéttényezős motivációs modelljével elkészített kérdéseket tettem fel. A vizsgálat célja az volt, hogy megállapítsa mivel lehet motiválni a dolgozókat, akik különböző életkorúak és más-más személyiségekkel és beosztással rendelkeznek, illetve, hogy milyen feltételek biztosítása szükséges ahhoz, hogy elkerüljük a szervezetnél lévő dolgozók demotivációját. A vizsgálat kérdőíves alapon zajlott, ami az egyik legegyszerűbb kvantitatív kutatási eszköz. A kérdőív összesen kilenc kérdésből állt, ahol az az első hét azonosító jellegű volt, majd a nyolcadik és kilencedik kérdések tizenkilenc pontban ugyanarra kérdeztek rá elégedettségi és elégedetlenségi szempontból egy egytől ötig tartó skálán.

A kapott eredmények alapján elmondható, hogy a szervezeteknek egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetniük a higiéniás tényezők, vagyis az elégedetlenséget okozó faktorok megszüntetésére, hisz ezeknek a szerepe egyre inkább átértékelődik, ami azt eredményezi, hogy ezek a tényezők egyre erősebb motivációs eszközökként hathatnak. Fontos azonban mindig figyelembe venni a dolgozó életkorát, hisz a generációs szokások és értékek mindegyik nemzedéknél mások.

INTELLEKTUÁLIS TŐKE HATÉKONYSÁGA, MINT MEGHATÁROZÓ INNOVÁCIÓS TÉNYEZŐ - A LEGSIKERESÉBB MAGYAR IT VÁLLALATOK ELEMZÉSE.

Szerző: Szarvas Nikolett, BA III. évfolyam

Konzulens: Dr. Rózsa Andrea, adjunktus

Dolgozatom témájául az innováció versenyképességben és értékteremtésben betöltött szerepét választottam. A nemzetközi és hazai szakirodalom részletes tanulmányozása alapján világossá vált számomra, hogy ez a témakör két egymástól merőben eltérő tudományos területre visz annak függvényében, hogy termelő vagy szolgáltató ágazatról van-e szó. A termelő vállalatok esetében az innováció értékteremtő erejét leginkább K+F ráfordításaikon és beruházásaikon keresztül lehet számszerűsíteni, míg a szolgáltató szférában az innováció első sorban a humán tőke függvénye, ez pedig szoros összefüggésben van a vállalat értékét is befolyásoló nem pénzügyi értéktényezők szerepével.

Kutatásom során egy meghatározó szolgáltató ágazaton belül, a legsikeresebb magyarországi IT vállalatok példáján vizsgálom az intellektuális tőke felhasználásának hatékonyságát és az intellektuális tőke felhasználásából származó innovációs potenciált. Vállalati mintámat a Heti Világgazdaságban évente megjelenő Top500 (árbevétel és nyereség) adatsorainak felhasználásával választottam ki és ez alapján alakítottam ki a végül 17 elemű mintát, amely a legsikeresebb magyar IT vállalatokat tartalmazza.

Ezen vállalatok intellektuális tőkehatékonyságának mérésére a VAICTM modellt választottam, amelynek tudományos relevanciáját számos nemzetközi publikációval támasztottam alá. Az elemzés adatbázisát a mintavállalatok nyilvános pénzügyi beszámolóinak (eredménykimutatás, mérleg) adatai képezték 2012-2015 időintervallumban. Legfontosabb kutatási kérdéseim a következők voltak: hogyan jellemezhető a mintavállalatok intellektuális tőke hozzáadott értékének hatékonysága, milyen az évenkénti rangsorok alakulása, a kapott adatok hogyan függenek össze a vállalati mérettel és milyen fő okokkal magyarázhatók a kiugró és nagyon ingadozó értékek. Kutatási céloom volt még, hogy tudományos következtetéseket vonjak le mind az egyes vállalatok adatainak alakulására, mind a teljes minta értéksorozatára nézve.

Kutatási eredményeim rámutattak, hogy a VAICTM mutatók a tulajdonosok és a befektetők számára is fontos kiegészítő többletinformációként funkcionálhatnak, hiszen azok tükrözik a versenyképességben és értékteremtésben fontos szerepet betöltő innovációs potenciált.

GYAKORNOKI PROGRAM EGY MAGYAR TULAJDONBAN LÉVŐ NAGYVÁLLALATNÁL

Szerző: Szondi Réka, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Gergely Éva, adjunktus

A humánerőforrás toborzás-kiválasztás funkciójának fontossága megkérdőjelezhetetlen. A humán tőke, a tapasztalat, a tudás a vállalatok egyik legnagyobb értéke. A munkaerő-piacot a jövőben az Y generáció fogja uralni, tehát a jövő szakemberei most tanulnak, ebből kifolyólag a vállalatok sikere a szakember utánpótláson fog múlni.

Dolgozatomban egy magyar tulajdonban lévő nagyvállalat gyakornoki programját vizsgáltam. Célkitűzésem a gyakornoki program hatékonyságának mérése több HR funkción keresztül. Kitértem a kiválasztás folyamataira, a programba való bekerülés értékelésére, a beillesztés hatékonyságára, továbbá a teljesítményre vonatkozó visszajelzéseket is kutattam. Érdekelt, hogy milyen jövőképpel rendelkeznek a gyakornokok és tervezik-e a program után, hogy a vállalatnál maradnak.

Hipotéziseim szerint a program nagyban segíti a beilleszkedést a szervezetbe. A rendszeres visszajelzés, a szakmai mentor támogatása kiemelten fontos a gyakornokok számára.

A célkitűzésemhez primer és szekunder adatgyűjtési feladatot rendeltem. A primer adatgyűjtésem két részből állt. Először esettanulmányt készítettem a program felépítésének és működésének megismerése érdekében. Az esettanulmány feldolgozása után kérdőívet állítottam össze a vizsgált nagyvállalatnál dolgozó gyakornokok számára, hogy felmérjem megítélésüket a program eredményességével kapcsolatban. A kérdőívek kiértékelését SPSS programmal végeztem. A szekunder adatgyűjtés során gyakornoki programokkal foglalkozó szakirodalmat dolgoztam fel.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy a gyakornokok számára a mentori támogatás szükséges, a kezdőoktatás segítséget nyújt a vállalat megismerésében és a könnyebb eligazodásban. A bizonytalanságok elkerüléseképpen bevezetett rendszeres jelentési kötelezettség a gyakornokok részéről hatékonyan bizonyult. A programban vélt hiányosságokhoz kapcsolódva javaslatokat tettem az effektív működés érdekében.

Következtetésként levonható, hogy a program fenntartása előnnyel jár, mind a gyakornokok, mind a vállalat szempontjából.

A KOCKÁZATI TŐKE HATÁSVIZSGÁLATA

Szerző: Szücs Beáta, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, adjunktus

Magyarországon az elmúlt néhány évben a kockázati tőkét igénylő innovatív kis- és középvállalkozások számára a tőkebevonás problémát okozott, melyre megoldást jelentett az Európai Unió által támogatott JEREMIE program, amelyben uniós támogatással kockázati tőkét fektettek be az általuk kiválasztott vállalkozásokba. A program hatására megfigyelhető volt a klasszikus kockázati tőke-piacon a kínálat élénkülése, a tőkehiányból fakadó finanszírozási rés csökkenése.

Kutatásom célja az volt, hogy az állami beavatkozás során megélnélt kockázati tőke-kínálat és az általam kiválasztott gazdasági mutatók kölcsönhatását, ok-okozati összefüggéseit, a köztük lévő kapcsolat minőségét vizsgáljam meg, mivel ezzel még kevés kutatás foglalkozott.

A kutatásaim során megállapítottam, hogy a klasszikus kockázati tőke-befektetések egyenlőtlenül kerültek befektetésre az általam vizsgált, 1999-2015 közötti időszakban, illetve az újonnan regisztrált gazdasági szervezetek adatai között egy év kiugróan magas, mely eltérések torzító hatását simítási eljárással tompítottam.

Célként azt fogalmaztam meg, hogy megvizsgálom a klasszikus kockázati tőke-befektetések mennyisége, a kutatás-fejlesztési kiadások, az újonnan regisztrált gazdasági szervezetek és az év végén érvényben lévő szabadalmak száma közötti kapcsolatot. Hipotézisként felállítottam, hogy a kockázati tőke szoros összefüggésben áll az általam vizsgált mutatókkal, pozitívan hat rájuk, így gazdaságélénkítő hatása van. Vizsgálati módszerként a korrelációelemzést és ezt követően a regresszió analízist választottam.

Szekunder adatgyűjtés során az elérhető adatbázisokból saját táblázatokat készítettem, melyben elvégeztem a simítási eljárásokat, majd korreláció és regresszió analízist végeztem a változókra páronként és többváltozós modellben is. A lineáris regressziós modell nem bizonyult alkalmasnak a hipotézis igazolására. Ezt követően a kutatás-fejlesztési ráfordítások adatait két éves eltolásnak vettem alá, melyet követően dinamikus, nem lineáris regressziós modellt vezettem végig, amellyel egy sokkal jobban illeszkedő, szignifikáns változókkal rendelkező regressziós függvényt kaptam.

Dolgozatomban megállapítottam, hogy a gazdaságélénkítő és tőkemultiplikáló hatás időben eltolva mutatkozik, ami többek között visszavezethető a kutatás-fejlesztési és engedélyezési eljárások időigényes folyamatához.

MÉRÉSI ADATOK FELDOLGOZÁSÁNAK TÁMOGATÁSA WEB ALAPÚ ALKALMAZÁSSAL

Szerző: Thuri József Sándor, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Várallyai László, egyetemi docens

Közel másfél évtizeddel ezelőtt elkezdődött az MTA TAKI nagyhőrcsőki telepén egy kísérletsorozat, mely során 13 mikroelem környezeti szennyező hatását kezdték el vizsgálni. Ennek során rengeteg adatot sikerült nyerniük a kísérlet résztvevőinek, melynek kézi feldolgozása sok időt vett volna igénybe, így a beolvasás automatizálására volt szükség. Ennek köszönhetően lehetőségem adódott egy olyan megoldás elkészítésére, amely nagy mértékben képes támogatni a kutatókat az általuk létrehozott hatalmas adathalmaz hatékony kezelésében. Az általános célkitűzésem egy olyan alkalmazás elkészítése volt, amely egyrészt segítséget nyújt a fent említett kísérletsorozat adatainak a feldolgozásában, lekérdezésében és elemzésében, másrészt pedig alkalmas egyéb talaj-és növény kísérletek adatainak kezelésére is.

Az általam elkészített alkalmazás lehetőséget nyújt többek között a mérési adatok részletes lekérdezésére, lekérdezések mentésére valamint a lekérdezett adatok exportálására további elemzések céljából. Magas szinten támogatja a biztonságos felhasználó-kezelést, továbbá teljes értékű adminisztrációs felülettel rendelkezik, mellyel a törzsadatok kezelése is hatékonyan, az általános felhasználói tevékenységétől elhatárolva végezhető. Emellett lehetőséget ad az adott kísérleti adatok mellett időjárás adatok gyűjtésére és lekérdezésére is.

A megoldásom emellett teljes mértékben megfelel a manapság a weboldalakkal szemben támasztott követelményeknek. Kialakítása során külön szerepet kapott a reszponzív felület, amely biztosítja, hogy az alkalmazás magas szintű felhasználói élményt nyújtson legyen szó akár okos telefonról, tabletről vagy asztali számítógépről. A funkciók bemutatása közben kitérek többek között a fizikailag történő szenzoros időjárás adatok gyűjtése, valamint az internetes Alkalmazás Programozás Interfészek (API) által nyújtott időjárási adatszolgáltatások közötti különbségekre is.

Végül sorra veszem azokat a fejlesztési lehetőségeket, amelyek során az elkészült megoldásom szélesebb felhasználói réteget érhet el és kényelmesebbé teheti a kísérleti adatfeldolgozás folyamatát.

ROLLGO KFT. ÜZLETI TERVE

Szerző: Tóth Anett, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Vida Viktória, adjunktus

A feldolgozóipar egyik legfontosabb ága, a járműgyártás évtizedek óta a globalizáció legfőbb motorja. Éves összevetésben 2014-ben hazánk érte el a harmadik legnagyobb ipari termelés-növekedést az EU-ban, de a térség egyéb országaiban is bővülést jegyzett fel az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat. A gép- és jármű gyártás tehát hazánk egyik legjelentősebb feldolgozóipari szakága. A járműgyártás kis szeletét adja a kerékpárgyártás, amelyet a dolgozat megírása során vizsgáltam.

Dolgozatom témáját egy olyan új, eddig a piacon még ismeretlen, azonban létező, szabadalmaztatott nyomatéknövelő termék szolgáltatja, amely a kerékpározást teszi könnyebbé egy szélesebb közönség számára. A termék segítségével a kerékpározó személy nagyobb erő kifejtésére képes, amely főként szélsőséges körülmények között (például emelkedőre felhajtáskor, széllel szembe vagy homokban tekeréskor) hasznos. Mindez pusztán izomerő használatán keresztül valósul meg. A dolgozatom során üzleti tervet készítettem a termék piacra történő bevezetéséről, a fogyasztók körében való népszerűsítés lehetőségeiről, valamint a gyártással és értékesítéssel kapcsolatos tervezett, jövőbeli adatokról. Az üzleti tervet a valóságban is felhasználjuk befektetők érdeklődésének felkeltésére, pályázati források elérése érdekében.

A dolgozat megírásával kapcsolatos célom, hogy bemutassam a kerékpárgyártás sajátosságait, a kerékpár-felhasználást, az azt visszahúzó tényezőket, illetve azt, hogy hogyan orvosolja ezeket az akadályokat a kerékpárra szerelhető termékünk, végül pedig a gyártás beruházás-gazdaságossági adatait. A kerékpárgyártás bemutatását szekunder források segítségével hajtottam végre. Az adatok alapján SWOT analízist készítettem. A szektoron belüli szereplők jellemzőit a Porter-féle öt erő modellen keresztül szemléltettem. A fogyasztói felhasználás sajátosságait szekunder és primer források alapján is vizsgáltam. A vállalkozás tulajdonságai alapján számszerűsített SWOT analízist készítettem. A gyártás és értékesítés tervezett paramétereit felhasználva megvizsgáltam a tevékenység árbevételét, költségeit, majd ezek alapján a várható eredményt, végül beruházás-gazdaságossági számításokat végeztem, valamint meghatároztam a kockázatot jelentő tényezőket, és azok mérséklése érdekében tett lépéseket.

Annak ellenére, hogy a gyártás meglehetősen költséges, a pénzügyi szám adatok szerint a beruházás viszonylag hamar megtérül és a termelés nyereséges lesz.

Mindezeket a fentebb említett vizsgálatokat, eredményeket, módszereket, kalkulációkat, követhetik végig a dolgozatomat olvasók.

GAZDÁLKODÁST TÁMOGATÓ ADATGYŰJTŐ RENDSZER FEJLESZTÉSE ÉS ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

Szerző: Tóth Mihály, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

Napjainkban az adatok és a belőle származó következtetések kiemelkedő fontosságot töltenek be a megfigyelt folyamattal kapcsolatos döntéshozatalban. Ezen adatok keletkezhetnek a folyamat során, illetve mérés által. Dolgozatom egy adatgyűjtő és vezérlő rendszer fejlesztését és tesztelését mutatja be. Olyan a mezőgazdaságra specializált IoT eszközökről van szó, melyek könnyen alkalmazhatóak más feladatokra is.

A megfelelő tervezéséhez, illetve kivitelezéséhez tanulmányoztam az ide vonatkozó szakirodalmat és kísérleteket. A fejlesztés során figyelembe vettem az igényeket és ezeknek megfelelően választottam ki az alkalmazandó szenzorokat és kiegészítőket. Az egyik fő kritérium a modularitás kivitelezése volt. Ez lehetővé teszi az eszközök közötti hierarchia kialakítását és egyes feladatok párhuzamos futását. A modulok között CAN buszon történik az adatátvitel a rendszerhez készített adatprotokollon keresztül. Jelenleg 6 specializálható modul került kifejlesztésre. A rendszer irányítója a vezérlő modul, mely verziótól függően Atmel AVR vagy ARM mikrokontrollert tartalmaz. Ez végzi a további modulok feladatainak ütemezését. A rendszerhez csatlakoztatható ezen felül több modul, mint például a felhasználó interfész modul, szenzor modulok, vezeték nélküli modul, kommunikációs modul és külső vezérlő modul. A kísérletezés egyaránt igényelt hardver és szoftverfejlesztést. A modulokon futó szoftverek Atmel Studio fejlesztőkörnyezetben készültek el.

Az adatok tárolásához létrehoztam egy MySQL adatbázist, mely két komponenssel rendelkezik. Az egyik a rendszer szerkezetének tárolását, a másik pedig a mért adatok tárolását végzi. Az eszközhöz készítettem egy asztali alkalmazást is C# programnyelven, mely segítségével lehetőségünk van a beállítások módosítására, az adatbázis kezelésére, alapszintű statisztikai és adat vizualizációs módszerek alkalmazására.

A tesztelések jelenleg is folynak, így részeredményeket van lehetőségem bemutatni. Többlépcsős műveletről van szó, melyhez hozzátartozik a részfunkciók individuális tesztelése, illetve a rendszer olyan gyakorlati alkalmazásokon keresztül történő bemutatása, mint például a fóliasátor automatizálás. Az itt szerzett tapasztalatok alapján fejlesztési lehetőségeket vázoltam fel, melyek megvalósításának lehetséges módját feltüntettem a dolgozatban.

HÁLÓZATELEMZÉS A BORÁSZATBAN: SZERZŐI KAPCSOLATOK A GYÖNGYÖZŐ BOROKKAL FOGLALKOZÓ PUBLIKÁCIÓKBAN

Szerző: Török Éva, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Lengyel Péter, adjunktus

Tudományos Diákkör Konferenciára elkészített dolgozatom középpontjában a kapcsolathálózat elemzés áll. Az elemzés alapját azok a nyílt hozzáférésű tudományos publikációk szolgáltatják, melyek az agrárium egyik legszebb ágazata, a borászat által előállított termékek egy csoportjáról, a gyöngyöző borokról szólnak.

Munkám célja, hogy megismertessem a kapcsolathálózat elemzést, mint tudományt és szemléltessem a felhasználásában rejlő elemzési lehetőséget. Továbbá célom a szőlészet és borászat bemutatása, valamint az elemzés alapjaként választott borkategória terén megjelent kiadványok szerzői kapcsolatának vizsgálata.

Az elemzés során azt vizsgálom, hogyan alakul a publikálások száma az évek múlásával, mely országok illetve mely folyóiratok foglalkoznak leginkább az általam választott témával. A publikációk szerzőinek kapcsolatát illetően pedig arra keresem a választ, hogyan viszonyulnak egymáshoz a szerzők; egyedül, kis- vagy nagycsoportokba tömörülve publikálnak leginkább, illetve, hogy lehet e kiemelni a témában meghatározó szerzőket.

A munkám során a Scopus adatbázisában megtalálható kiadványok adataival dolgoztam. Az elemzések elkészítéséhez táblázatkezelő és hálózatelemző programot használtam. A programoknak köszönhetően az eredményeket táblázatokba foglaltam, valamint grafikonokkal és kapcsolati hálókkal szemléltettem.

A dolgozat elkészítése végén arra a következtetésre jutottam, hogy a kapcsolathálózatok elemzése nagyon hasznos módszer. Az egyének közötti kapcsolatokat a megfelelő szakismeretek birtokában könnyedén tudunk elemezni. A vizuális megjelenítésnek köszönhetően pedig könnyebben észrevehetők a rendszerben fellépő problémák. A szőlészeti, borászati ágazatban érdemes lenne a további borkategóriákra vagy szőlőfajtákra vonatkozóan kutatásokat végezni. Hazánkban ugyan még csak egy kis réteg által ismert ez a módszer, aminek az alkalmazását szerintem ösztönözni kellene, mert több területre kiterjedően is érdemes lenne hálózatelemzéseket készíteni.

AZ AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK ÉRTÉKELÉSE HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN

Szerző: Uzonyi Antal, BSc IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Horváth Péter, adjunktus

Magyarország 2014. május 1-én az Európai Unió tagjává vált, amelynek köszönhetően különböző pénzügyi források, illetve támogatási jogcímek nyíltak meg országunk előtt. A Közösséghez való csatlakozásunk mérföldkönek tekinthető mezőgazdaságunk életében, hiszen jelenleg is a gazdálkodók jövedelmének 40%-át agrár- és vidékfejlesztési támogatások képezik. A témakör aktualitásán túl kiemelandó, hogy Hajdúböszörményben – mezővárosi rangjához méltóan – tradicionálisan nagy hagyományai vannak a mezőgazdaságnak.

Dolgozatom általános célkitűzéseként minél pontosabb képet szeretnék kapni a Hajdúböszörményben gazdálkodók támogatásokhoz kapcsolódó viszonyairól, továbbá kíváncsi vagyok a gazdálkodók személyes véleményére, meglátásaira is. A célok megvalósítása érdekében két hipotézis került felállításra. Az első hipotézis szerint Hajdúböszörményben az agrár- és vidékfejlesztési támogatások koncentrátsága az elmúlt 5 évet figyelembe véve egyaránt magas és kiegyenlített volt, míg a második hipotézis szerint a hajdúböszörményi gazdálkodók pozitívan értékelik a támogatásokat.

A hipotézisek bizonyítása érdekében szekunder, illetve primer adatgyűjtéseket egyaránt végeztem. A támogatások koncentrátságának Hajdúböszörményben történő vizsgálata során az MVH közérdekű adatbázisában elérhető támogatási adatokat használtam fel. Ennek alapján a támogatások koncentrátságának mérésére három koncentrációs mérési módszert (Lorenz-görbe, CR koncentráció, Hirschman-Herfindahl index) is alkalmaztam.

Primer kutatásom során pedig az MVH közérdekű adatbázisában fellelhető, a 2015-ös évre vonatkozóan Hajdúböszörményben támogatásban részesültek körében végeztem kérdőíves felmérést.

A Lorenz-görbe alapján megállapítható, hogy települési szinten a vizsgált évek mindegyikében magas volt a támogatások koncentrátsága, míg a támogatások eloszlása kiegyenlített képet mutat, ugyanis minden vizsgált évben kevés gazdálkodó kapott nagy összegű támogatást. A CR koncentráció, valamint a HH index vizsgálata során szintén alátámasztást nyert az első hipotézisben megfogalmazott állítás, amelyet ennek következtében elfogadtam.

A kérdőíves felmérés eredményeinek a kiértékelését követően pedig elmondható, hogy a gazdálkodók körében megoszlanak a vélemények a jelenlegi támogatásokkal kapcsolatosan, így a hipotézisben megfogalmazott állítás részben fogadtam el.

A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ELSZÁMOLÁSÁNAK VÁLTOZÁSA AZ IFRS 9 HATÁSÁRA

Szerző: Varga Alexandra, BA III. évfolyam

Konzulens: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó, egyetemi docens

Dolgozatom témáját a pénzügyi instrumentumok értékeléséről, nyilvántartásáról és elszámolásáról szóló új Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standard (International Financial Reporting Standards, továbbiakban IFRS), az IFRS 9 adja, amely hatályba lépésének időpontja 2018. január 1.

Az új szabályozás számos területen változást hoz, többek közt a pénzügyi eszközök bekerülési értékének meghatározására, valamint a követő értékelésének módjára és az értékvesztés elszámolási lehetőségeire vonatkozóan. Fontos kérdés, hogy az újítás milyen lehetőségeket és felmerülő nehézségeket hordoz magában, továbbá, hogy milyen hatással lesz ez a pénzügyi eszközök elszámolására a hazai vállalatoknál.

Megállapítható, hogy a legjellemzőbb hazai pénzügyi eszközök a könyvekben amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, azonban az új standard célja a valós értéken történő értékelés részarányának növelése, ezáltal a hatás az érintett vállalatokra jelentősnek ígérkezik.

Dolgozatom célkitűzése egy olyan komplex dolgozat összeállítása volt, amely átfogóan ismerteti a változásokat és konkrét gyakorlati példán keresztül szemlélteti az értékelési és elszámolási módokat. Az elméleti áttekintést követően először a hazai vállalatok jellemző pénzügyi eszközeit, az alkalmazott értékelési módokat vizsgáltam megoszlási viszonzyszámok formájában, majd ezt követően fiktív értékpapír példáján keresztül szemléltettem az eredménnyel szemben történő értékelés, valamint az egyéb átfogó eredménnyel szembeni értékelés módját, a valós érték meghatározását és az effektív kamatláb kiszámítását. Ezek ismeretében összehasonlításra került ugyanazon értékpapír értékelése az IAS 39 és az IFRS 9 standardok alapján, melyek alapján megállapításokat nyertem a változásról és annak hatásairól.

Kijelenthető, hogy az új csoportosítási, valamint értékelési elvek és az értékvesztés elszámolásának megreformálása egyaránt pozitív irányú változást ígér, melynek köszönhetően megbízhatóbb és realisabb információk biztosíthatóak a pénzügyi eszközökről érdekhordozók számára. A dolgozat elején meghatározott két fő kérdéskor második pontja is igazolást nyert, miszerint az újítás számos nehézséget is hordoz magában, úgy, mint a valós érték meghatározásának nehézsége, a jelenlegi eszközök átértékelése, vagy a számviteli munka ellenőrzése.

VÍZILABDA SPORTÁGAT NÉPSZERŰSÍTŐ RENDEZVÉNYEKSZERVEZÉSI TAPASZTALATAI DEBRECENBEN

Szerző: Varga Tamás, BA III. évfolyam
Konzulens: Dr. Bácsné Dr. Bába Éva, egyetemi docens

Dolgozatom készítése során arra kerestem a választ, hogy az Aquaticum Debrecen All Star vízilabda gálamérkőzés, valamint a „Mosolygó május” jótékonyági rendezvény mennyiben járult hozzá a sportág népszerűsítéséhez, megítéléséhez, továbbá, hogy a rendezvények megszervezésével kitűzött célok megvalósultak-e.

Vizsgálatom módszerei az esettanulmány és az interjú voltak. Az esettanulmányban kitértem mindkét eseményt illetően az ötlet megszületésének körülményeire, majd bemutattam a szervező bizottság létrejöttét, tagjainak feladatait, a rendezvények költségvetését, pénzügyi vonatkozásait, illetve részleteztem a rendezvények megszervezésének folyamatát, külön kitérve az esemény előtti, alatti és utáni feladatokra.

Az interjúkban a DVSE elnökét, a jelenlegi és a volt szövetségi kapitányokat, továbbá korábban és jelenleg is aktív sztárjátékosokat kérdeztem a sportág múltjáról, jelenéről, fejlesztési irányairól, utánpótlás rendszeréről és természetesen a két rendezvényről, amelyen ők is részt vettek.

A vizsgálataim alapján megállapítható, hogy a vízilabda sportág Magyarországon nagyon népszerű, de ez a népszerűség múltjából fakad, ezért fontos a sportág további népszerűsítése.

A vízilabda fejlesztésére szükség van. Egyrészt az utánpótlás tekintetében: a csapat teljesítményről a hangsúly egyre inkább a játékosok egyéni teljesítményére tevődik át, ezért előtérbe kerül a tehetségek minél korábbi életkorban való felfedezése és egyéni képzésük. Így biztosítható lesz a sportág magas sport-színvonalának fenntartása, ami önmagában is lehet közönség csalogató.

Másrészt azonban szükségesnek tűnik még élményszerűbbé tenni a sporteseményeket, hogy a nézőszám növekedjen. Ennek érdekében interjúalanyaim javasolták amerikai show elemek használatát.

Az amerikai típusú show jellegű rendezvények előfutáraként értelmezhetőek az általam megrendezett események, amelyeknek megszervezése nagyon sikeresnek mondható, hiszen nagyon jó visszhangot kaptak a helyi és az országos sajtóban.

A vízilabda gálarendezvény elérte célját Debrecenben, hiszen számszerűsíthető adatokkal is alátámasztható a vízilabda sportág népszerűségének növekedése. A jótékonyági árveréssel kapcsolatban megállapítható, hogy az nem csak egy nemes célt szolgálhat, de egy adott sportág pozitív megítéléséhez is hozzájárulhat.

A BÁRÁNYBŐR-HATÁS VIZSGÁLATA A DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETŐ RENDSZER 2014-ES ADATBÁZISÁBAN

Szerző: Vass Judit Réka, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Kun András István, egyetemi docens

A báránybőr-hatás (sheepskin effect) a bizonyítványok és diplomák hozzáadott értéke, melyet az iskolapadban töltött idő hozadékán túl megkaphat a tanuló, ha meg is szerezi a végzettségét. Maga a kifejezés abból indul, hogy a kezdeti időkbén a papírt helyettesítve, báránybőrre jegyezték fel a megszerzett végzettséget.

A Diplomás Pályakövető Rendszer 2014-es adatbázisát felhasználva a gazdaságtudományi területen végzett hallgatók válaszaiból kísérel meg a dolgozat a báránybőr-hatás jelenlétére rámutatni, és annak mértékét megbecsülni. Leíró statisztikai elemzések adnak világos képet a felhasznált mintáról. Összesen 1760 válaszadóra csökkent a minta elemszáma, ami a további vizsgálatoknál a vizsgálatról függően tovább esett.

Már a leíró statisztikák rámutattak, hogy az átlagos havi nettó átlag kereset alacsonyabb azoknál a végzeteknél, akik nem kapták meg abszolutórium után azonnal a végzettségüket igazoló oklevelüket. Ezt az eredményt független mintás t-próbákkal is alátámasztottam, ahol szignifikáns különbségek mutathatók ki az abszolutórium után azonnal diplomát szerzők és nem szerzők szerinti csoportosításban a rendszeres havi nettó keresetek között. Lineáris korreláció vizsgálatot is végeztem a munkaerő-piaci érvényesülés és az abszolutóriumtól a diploma megszerzéséig eltelt hónapok száma között (gyenge pozitív kapcsolat fedezhető fel közöttük). Szintén lineáris korreláció vizsgálat alá vettem a havi átlagos nettó keresetet és az abszolutóriumtól a diploma megszerzéséig eltelt időt, itt gyenge negatív kapcsolatot mutatott a vizsgálat.

A kutatás záró részében két regressziós modellt állítottam össze, amelyek függő változója mind a két esetben a rendszeres havi nettó átlag kereset volt. A két modell között a különbség az, hogy az egyiknél az abszolutórium után diplomát szerzett hallgatók szerepelnek a báránybőr-hatást mutató változóban, míg a másikon pedig az abszolutóriumtól a diploma megszerzéséig eltelt hónapok száma került átrepresentálásra a fent említett változóba. A regresszió elemzések eredményeként megállapítható, hogy a báránybőr-hatás jelen van a fent említett mintában, azok, akik azonnal diplomát szereztek abszolutórium után több keresetre számíthatnak, mint akik később szereztek meg végzettségüket.

TEHETSÉGGONDOZÁS A FELSŐOKTATÁSBAN

Szerző: Vathy Veronika, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Nagy Adrián Szilárd, egyetemi docens

Napjainkban egyre inkább előtérbe kerül a tehetségek korai azonosítása, felkarolása, valamint fejlesztése. A különböző kutatási területeken az innováció folyamatára már külön kutatócsoportok alakultak, akik felkutatják a jövő nemzedékéhez tartozó tehetségeket. A talentum már az általános-, illetve középiskolás korban megmutatkozik, ami a későbbiekben tovább bontakozik.

A felsőoktatásban működő tehetséggondozó programok lehetőséget nyújtanak a fiatal tehetségek számára, hogy az általuk választott szakterület kapcsán tudásukat bővítsék. Továbbá azon hallgatók, akik még nem kötelezték el magukat egy szakterület iránt, több különböző tudományterületbe is betekintést nyerhetnek.

A dolgozatomban szekunder kutatást végeztem, amelyben a magyar felsőoktatásban található öt legnagyobb tehetséggondozó program működését tekintetem át. A következő egyetemek projektjeit vizsgáltam: Debreceni Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pécsi Tudományegyetem, Semmelweis Egyetem, valamint a Szegedi Tudományegyetem. A vizsgálatom célcsoportjává a Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Programját, valamint annak résztvevőit választottam, mivel ez a legrégebben működő komplex felsőoktatásbeli tehetséggondozó program.

A kutatásom célja, hogy megállapíthassam azokat a szempontokat, amelyek fontosak és meghatározóak a tehetséggondozottak fejlődésében. A primer vizsgálatom eszközeül a kérdőívet választottam, melyet a programban közreműködőkkel töltettem ki. Ezt követően végeztem el az elemzést. A kérdőív a szocio-és demográfiai csoportképző kérdéseken kívül 51 féle szempontot tartalmazott, melyet 7 fokú Likert-skála segítségével tölthettek ki a megkérdezettek. Az elemzést az Excel, valamint az IBM SPSS 22 Statistics szoftver segítségével végeztem. Vizsgáltam a szempontok és a csoportképző ismérvek közötti összefüggéseket, valamint az egymás közötti összefüggéseket is. A vizsgálatomban a Mann-Whitney és Kruskal-Wallis féle rangteszteket alkalmaztam.

Hipotézisem a szempontok egymással való összefüggésére irányult, illetve hogy a csoportképzők kategóriái a szempontokra adott válaszok értékeiben szignifikáns különbséget eredményeznek.

Összességében elmondható, hogy a tehetséggondozás jelentősége a felsőoktatásban kulcsfontosságú, mivel a tudományterületeken, illetve a termelő és szolgáltató szektorban nagy problémát jelent a kiemelkedő szakmai tudással és elhivatottsággal rendelkező utánpótlás hiánya.

GEOCACHING, AZ ALTERNATÍV TURIZMUS SAJÁTOS FORMÁJA

Szerző: Vékony Györgyi, BSc IV. évfolyam

Konzulens: Godáné Dr. Sörös Anett, adjunktus

A szakdolgozatomban a geocaching turisztikai és fenntarthatósági kapcsolatával foglalkoztam. A kutatás célja, hogy felhívja a figyelmet egy speciális turisztikai attrakcióra, amely kreatívan elégíti ki a turisták felmerülő igényeit. Kapcsolatot véltem felfedezni az alternatív turizmus ágaival, és érdekesnek találtam ilyen kontextusban megvizsgálni a geocachinget, amellyel ilyen formában a Debreceni Egyetemen senki sem foglalkozott.

A kutatás elkészítéséhez primer és szekunder adatgyűjtést végeztem. A szekunder adatgyűjtés során igyekeztem a különböző tanulmányokból és külföldi szakirodalomból származó ismeretanyagot keretbe foglalni. A primer kutatás során többféle módszert alkalmaztam. Saját tapasztalataimra építve bemutattam a geocachinget és feltérképeztem a játészó és nem játészó közösségeket. Primer adatgyűjtési módszerként kérdőívet töltöttem ki mindkét célcsoporttal (játészó, nem játészó). Ezen kívül mélyinterjút készítettem a Deocaching Cacher Club profi tagjaival.

Hipotéziseket állítottam, amelyek megvizsgálása során érdekes eredményekre jutottam. Voltak olyan felvetéseim, amelyeket alá tudtam támasztani, és volt, amely nem igazolódott be.

A kutatás kezdeti fázisában az ökoturisztikai és kulturális turizmus egyfajta találkozási pontjaként tekintettem rá, ám ahogy egyre jobban beleástam magamat a témába, egyértelművé vált, hogy több szempontból is meg lehet közelíteni. Egyfelől ténylegesen egy alternatív turisztikai termék, amely felhívja a turista figyelmét az ismert és kevésbé ismert értékekre, másfelől viszont hobbi ez, amellyel szívesen szakadhatunk ki a hétköznapiokból. A játék következő megközelítése, hogy ötvözhető általa a modern digitális eszközök használata és a természetjárás, valamint a gyerekek és együttal minden korosztály számára egy nevelési és tanulási eszköz.

**AZ IHRIG KÁROLY SZAKKOLLÉGIUM
TAGOZAT ÖSSZEFOGLALÓI**

A GAZDÁLKODÁSI FORMÁK FENNTARTHATÓSÁGA JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYÉBEN

Szerző: Kovács Éva, Ph.D. I. évfolyam
Konzulens: Dr. Pető Károly, egyetemi docens

Az európai uniós csatlakozást követően a magyar gazdálkodók számára is újabb lehetőségek nyíltak, a támogatások igénybevétele és felhasználása azonban a gyakorlatban nem mindig a célkitűzéseknek megfelelően valósult meg. Számos gazdaság a támogatások nélkül már nem lenne életképes. Itt viszont felmerül a kérdés, hogy hogyan fogják a gazdaságok túlélni azt, ha ezek a lehetőségek már nem lesznek adottak.

A mezőgazdaságban is megfigyelhető az elöregedő társadalom problémája. A fiatalok érdektelensége egyre inkább növekvő tendenciát mutat a mezőgazdaság iránt, mely leginkább a gazdaságátadásnál jelent problémát.

Mindez felveti a kérdést, miszerint: Hogyan alakul a gazdák sorsa 2020 után? Kik fognak kilábalni ebből a helyzetből? Mi jelentheti a kiutat?

Véleményem szerint a kisebb földterületen gazdálkodók a jobb érdekérvényesítés céljából összefogással és integrációval nagymértékben javíthatnának saját helyzetükön. A szövetkezés gondolata mégsem közkedvelt az új gazdálkodók körében. Ebből kifolyólag azt szeretném vizsgálni, hogyan lehetne mégis a szövetkezéssel kapcsolatos sztereotípiákat eltörölni ez mennyiben javítana a helyzetükön.

Kutatási módszerként a kérdőívezést választottam, melyet 5 járásközpontban szeretnék elvégezni. Ezt egyéni gazdálkodókkal, családi gazdálkodókkal, őstermelőkkel és mezőgazdasági tevékenységet végző társasvállalkozásokkal is szeretném kitöltetni. A kérdőívek eredményeit nem paraméteres próbák, keresztábla elemzés, Spearman korreláció és további statisztikai módszerek segítségével szeretném elemezni.

Erre alapozva mélyinterjúkat szeretnék készíteni, a DE-AKIT Karcagi Kutató Intézetével, a Jász- Nagykun- Szolnok megyei Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Közvetlen Támogatásokért Felelős Igazgatóságával és Pénzügyi Igazgatóságával, a Fialat Gazdák Magyarországi Szövetségének társelnökével, valamint a Nemzeti Agrárkamara Vidékfejlesztésért felelős országos alelnökével.

Kutatásom során szeretnék egy átfogóbb képet kapni a megyében lévő mezőgazdasági tevékenységet végző egyének és társasvállalkozások arányairól, erőviszonyaikról és jövőkéjükéről. Továbbá szeretnék választ találni arra, hogyan is járulnak hozzá a gazdálkodók a vidéki területek fejlesztéséhez.

A HAZAI ÉLELMISZERIPARI KIS- ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK PIACORIENTÁCIÓJÁNAK VIZSGÁLATA

Szerző: Kovács Bence, MSc II. évfolyam
Konzulens: Prof. Dr. Szakály Zoltán, egyetemi tanár

A kis- és közepes vállalati szektor a magyar gazdaság motorja. Szerepe nem elhanyagolható sem a foglalkoztatásban sem pedig a jövedelem termelésében. Az élelmiszeripar versenyképességének növelése pedig nemzetstratégiai okok miatt kiemelt jelentőségű.

Számos szakirodalomban előkerül a vállalkozások piacorientációja, én a kutatás során a marketing irodalom szempontjából közelítem meg. A piacorientáció mérésére használt két legelterjedtebb eszköz Kohli és Jaworski MARKOR, valamint Narver és Slater MKTOR skálája. A MARKOR skála a piacorientációt viselkedési vagy magatartási oldalról közelíti meg, három kulcstényezőt határoz meg: információszerzés, információáramoltatás és az információk szervezetten belüli megosztása. Az MKTOR skála kulturális alapú megközelítésre épül és szintén három tényezőt emel ki: vevőorientáció, versenytárs-orientáció, a szervezet funkcionális területeinek együttműködése. Azonban a skálák számos problémával terheltek, többek közt születésük óta évtizedek teltek el és azóta nem követték a makro-, - és mikro környezet változásait.

A kutatás célkitűzése, hogy meghatározzam, alkalmasak-e a skálák a hazai élelmiszeripari kis- és közepes vállalkozások piacorientációjának mérésére. Valamint, hogy van-e kapcsolat a vállalati teljesítmény és vállalatok által adaptált piacorientáció mértéke között.

Strukturális egyenlet modellezéssel teszteltem, hogy a skálák tényezői teljesítik-e az egyszempontúság feltételét. Egyik skála egyetlen tényezője sem felelt meg ennek a feltételnek, így arra a következtetésre jutottam, hogy amennyiben a hazai élelmiszeripari KKV-k piacorientációját szeretném vizsgálni, célszerű a skálák adaptálása.

A piacorientáció mértékét adatredukcióval és klaszterelemzéssel meghatároztam, majd vizsgáltam a kapcsolatát a vállalati teljesítmény három területével: pénzügyi teljesítmény, fogyasztói elégedettség és működési teljesítmény. Szignifikáns kapcsolatot találtam a piacorientáció mértéke és a vállalati teljesítmény között, amit a szakirodalmi megállapítások, valamint a korábbi empirikus kutatások is alátámasztanak.

Véleményem szerint a piacorientáció fontos eszköz a vállalatok versenyképességének szempontjából, azonban, hogy pontosabb képet kapjunk róla specifikálnunk és fejlesztenünk kell a piacorientáció mérésének eszközeit.

A CSEMEGEKUKORICA - TERMESZTÉS KONVENCIONÁLIS ÉS ORGANIKUS TERMESZTÉSTECHNOLÓGIÁJÁNAK GAZDASÁGI ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Szerző: Szalacsi Norbert, BSc III. évfolyam
Konzulens: Kicska Tibor, Ph.D. hallgató

Annak ellenére, hogy Magyarország a világ legnagyobb csemegekukorica termelői között van kevés szót ejtünk arról, hogy milyen az átlagostól eltérő termesztési modellek vannak. Hazai de főleg európai viszonylatban egyre nagyobb életteret nyer a biogazdálkodás. Dolgozatom általános célkitűzése az organikus és a konvencionális termesztéstechnológia vizsgálata ökonómiai szempontból. Specifikus célkitűzésem az, hogy külön-külön megvizsgáljam az egyes költségnemeket megjelenési forma szerint különös figyelmet fordítva az anyag jellegű költségekre, hiszen a technológia szempontjából az itt megtalálható tételek változtatják leginkább a költségszerkezetet. Ezen kívül vizsgálatom kiterjed még a hozam, valamint az árbevétel alakulására is. Hipotézisem szerint az organikus termesztés alacsonyabb fajlagos hozamot, de mégis magasabb árbevételt eredményezhet azonos termesztéstechnológiai feltételekkel.

Általános és specifikus célkitűzésem megvalósítása érdekében konkrét feladatokat kellett rendelnem. A primer adatgyűjtésem során termelőket kerestem fel majd olyan költségösszesítő kalkulációs modellt állítottam össze, aminek segítségével meg tudtam határozni egy hektár organikus és konvencionális csemegekukorica termesztésének költségét költségnemenként. A szekunder adatgyűjtésem az organikus termékek árának befolyásoló tényezőire terjedt ki, valamint arra, hogy milyen piaci szegmensekben állják meg a helyüket és mekkora a felvevőpiac befogadóképessége. Ezt követően megvizsgáltam az eltérő technológia eredményeként változó természetes hatékonysági mutatókat, s ennek megfelelően vizsgáltam a költség-beruházási viszonyait.

Annak ellenére, hogy a finoman szegmentált piacon még mindig „betöltetlen” rés a biotermékeké egyre nagyobb életteret nyer a globális gazdasági elvárások palettáján. Vizsgálatom várható eredményei a hipotézisemet támasztják majd alá, ezen kívül teljes képet kapok a költségszerkezetéről, hozambeli különbségekről, gazdaságosság és jövedelmezőség határáról, valamint a költség- és jövedelemszintről.

JEGYZETEK

